

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ
ОНЫ 11 ДУУХР САРЫН 10
№42 /711/

Монгол Улсын
хууль

1582

Монгол Улсын
хууль

1678

Монгол Улсын
хууль

1679

ТӨРИЙН
МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

Компанийн тухай

Гадаадын хөрөнгө оруулалтын
тухай хуульд өөрчлөлт оруулах
тухай

Даатгалын тухай хуульд
өөрчлөлт оруулах тухай

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

СНЯЛАГА

389.	Компанийн тухай	1582
390.	Компанийн тухай хуулийг дагаж мордох журмын тухай	1674
391.	Аудитын тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1675
392.	Төслийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1676
393.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1676
394.	Төрийн албаны тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1677
395.	Иргэний хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1677
396.	Банк бус санхүүгийн ўл ажиллагааны тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1677
397.	Үндэсны зах зээлийн тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1678
398.	Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулыг оөрчлөлт оруулах тухай	1678
399.	Даатгалын тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1679
400.	Банкны тухай хуульд оөрчлөлт оруулах тухай	1679
401.	Компанийн тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай	1680

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

КОМПАНИЙН ТУХАЙ /Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь компани уүсгэн байгуулах, бүртгүүлах, өөрчлен байгуулах, компанийн удирдлагага, зохион байгуулалт, хянгалтын бүтэц, хувьцаа эзэмшигчийн эрх, үүргийг тогтоох, компани татан буулгахтай холбогдсон харилцааг эзхицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

2.1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа бүх компани өмчийн хэлбэр, эд хөрөнгийн болон үйлдвэрлэлийн хэмжээ, дотоод зохион байгуулалтаас үл хамааран энэ хуулийг дагаж мөрднө.

2.2.Банк, санхүү, даатгал, үнэт цаасны салбарт компани уүсгэн байгуулах, түүний үйл ажиллагааны онцлогтой холбогдсон харилцааг бусад хуулиар, нийтлэг харилцааг энэ хуулиар тус тус зохицуулна.

2.3.Төрийн болон орон нутгийн өмчт үйлдвэрийн газрыг хувьчлах замаар байгуулагдсан компанийн үйл ажиллагааг энэ хуулиар, түүнийг уүсгэн байгуулахтай холбогдсон харилцааг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиар¹ зохицуулна.

2.4.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой компанид төрийн болон орон нутгийн өмчийн төлөөллийг хэрэгжүүлэх журмыг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиар, төлөөлжен удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүнийг сонгох, гүйцэтгэх удирдлагыг томилох, төлөөлжэн

¹ Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль “Төрийн мэдрэгэл” эмхтгэлүүдийн, 1996 оны 11 дугаарт нийтлэгдсэн.

удирдах зөвлөлийн дэргэдэх хороо, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга болон тэдгээрийн үйл ажиллагаатай холбогдсон харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

2.5.Терийн болон орон нутгийн өмчт үйлдвэрийн газрыг компанийн хэлбэрт оруулан өөрчлөн зохион байгуулах замаар үүссэн терийн болон орон нутгийн өмчт компанийн үйл ажиллагааг энэ хуулиар зохицуулна.

2.6.Энэ хуулийн 2.5-д заасны дагуу үүссэн терийн өмчт компанийн хувьд өмчлөгч нь терийг төлөөлж Улсын Их Хурал, орон нутгийн өмчт компанийн хувьд тухайн орон нутгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал байх бөгөөд тэдгээрийг төлөөлж хувьцаа эзэмшигч нь Засгийн газар болон орон нутгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас эрх олгосон этгээд байж болно.

2.7.Компаниас өөр хэлбэрийн ашгийн төлөө үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийг байгуулахтай холбогдсон харилцаа, түүний үйл ажиллагааг бусад хуулиар зохицуулна.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ КОМПАНИ, ТҮҮНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ

З дугаар зүйл.Компани, түүний хэлбэр

3.1.Хувьцаа эзэмшигчийн оруулсан хөрөнгө нь тодорхой тооны хувьцаанд хуваагддаг, өөрийн тусгайлсан эд хөрөнгөтэй, үндсэн зорилго нь ашгийн төлөө хуулийн этгээдийг компани гэнэ.

3.2.Хувьцаа нь тухайн компанийн хувь нийтлүүлсэн хөрөнгийн өмчлөлд оролцох эрхийг нотлох бөгөөд харин компанийн эд хөрөнгийг тусгайлан өмчлөх эрхийг нотлохгүй.

3.3.Хувьцаа эзэмшигчийн эрхийг энэ хууль болон компанийн дүрмээр тогтоох бөгөөд хувьцаа эзэмшигч нь ногдол ашиг авах, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож, хэлэлцэж байгаа асуудлаар санал өгөх, компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсаныас олсон орлогоос хувь хүртэх зорог үндсэн эрх здэлнэ.

3.4.Компани нь хязгаарлагдмал хариуцлагатай болон хувьцаат компаний гэсэн хэлбэртэй байна.

3.5.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани гэж хувьцаа

эзэмшигчийн оруулсан хөрөнгө нь хувьцаанд хуваагдаж, түүнийг захиран зарцуулах эрх нь хууль болон компанийн дүрмээр хязгаарлагддаг компанийг хэлнэ.

3.6.Хувьцаат компани нь нээлттэй болон хаалттай гэсэн төрөлтэй байна.

3.7."Нээлттэй хувьцаат компани" гэж хувьцаа эзэмшигчийн оруулсан хөрөнгө нь хувьцаанд хуваагдаж, хувьцаа нь үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаад бүртгэгдэж, нийтэд чөлөөтэй арилжаалагддаг компанийг хэлнэ.

3.8."Хаалттай хувьцаат компани" гэж хувьцаа эзэмшигчийн оруулсан хөрөнгө нь хувьцаанд хуваагдаж, хувьцаа нь үнэт цаасны хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллагаад бүртгэгдэж, үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас гадуур зах зээлд хаалттай хүрээнд арилжаалагддаг компанийг хэлнэ.

4 дүгээр зүйл.Хувьцаат компани

4.1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигч нь бусад хувьцаа эзэмшигчийн саналыг харгалзахгүйгээр өөрийн эзэмшиж байгаа хувьцаагаа чөлөөтэй захиран зарцуулах эрх здэлнэ.

4.2.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаагаа үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаар дамжуулан худалдааас бусад хэлбэрээр шинжүүлсэн бол хувьцаа эзэмшигчийн бүртгэл хетгэх этгээдэд бүртгүүлэх үүрэгтэй.

4.3.Компанийн дурэмд өөрөөр заагаагүй бол нээлттэй хувьцаат компани нь нээлттэй буюу хаалттай захиалгын үндсэн дээр хувьцаа болон бусад үнэт цаас гаргаж болно.

4.4.Нээлттэй хувьцаат компанийн хаалттай захиалгын үндсэн дээр нэмж гаргасан хувьцааг худалдан авагч нь түүнийг чөлөөтэй захиран зарцуулах эрх здэлнэ.

4.5.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчид тохиролцсоны үндсэн дээр хувьцаагаа захиран зарцуулах эрхээ харилцан хязгаарласаа гэрээ байгуулж болно.

5 дугаар зүйл.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

5.1.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн үүсгэн байгуулалчдын тоо 50-аас дээшгүй байна.

5.2.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани нь хувьцаа, түүнийг худалдан авах эрхийн бичиг болон тэдгээрт хөрвөх үнэт цаасыг зөвхөн хаалттай захиалгын үндсэн дээр гаргах бөгөөд нийтэд санал болгон үнэт цаас гаргахгүй.

5.3.Компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигч нь компанийн болон бусад хувьцаа эзэмшигчийн худалдах хувьцаа, түүнийг худалдан авах эрхийн бичиг болон тэдгээрт хөрвөх үнэт цаасыг гуравдагч этгээдэд санал болгох үнэр өөрийн эзэмшилийн хувьцааныхаа тоонд хувь тэнцүүлэн энэ хууль болон компанийн дүрэмд заасны дагуу тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхтэй.

5.4.Хувьцаагаа худалдахаар санал болгож байгаа хувьцаа эзэмшигч нь уг саналаа компанийд мэдэгдэх бөгөөд энэ тухай компани нь бусад хувьцаа эзэмшигчид бичгээр мэдэгдэнэ.

5.5.Энэ хуулийн 5.4-т заасан мэдэгдэлд худалдах хувьцааны төрөл, тоо, худалдах үнэ, тэргүүн эзлжид худалдан авч болох хувьцааны тоо, худалдан авах хугацаа, журмыг тодорхойлсон байна.

5.6.Хувьцааг тэргүүн эзлжид худалдан авах хувьцаа эзэмшигч нь энэ шийдвэрээ тогтоосон хугацааны дотор бичгээр компанийд мэдэгдэнэ.

5.7.Энэ хуулийн 5.6-д заасан мэдэгдэлд хувьцаа худалдан авагчийн эцэг /зх/-ийн нэр, өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, худалдан авах хувьцааны тоо зэргийт заваж, төлбөр хийсэн баримтыг хавсаргасан байна.

5.8.Компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол хувьцаа эзэмшигч нь бусад хувьцаа эзэмшигчийн хувьцааг энэ хуулийн 5.3-т заасны дагуу тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхээ бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг нь хэрэгжүүлэх, эсхүл энэ эрхээ бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг нь бусад хувьцаа эзэмшигчид шилжүүлэх эрхтэй.

5.9.Компанийн дурэмд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийн 5.3-т заасан эрхийг хувьцаа эзэмшигч тогтоосон хугацаанд бүрэн хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд ут эрх компанийд шилжих бөгөөд компани нь энэхүү эрхийг хэрэгжүүлэх эсэх тухай шийдвэрээ энэ хуулийн 5.4-т заасан мэдэгдэлд заасан хугацаа дууссанас хойш ажлын таван өдрийн дотор гаргана.

5.10.Энэ хуулийн 5.3, 5.9-д заасан этгээд тэргүүн эзлэхийд худалдан авах эрхээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд хувьцаагаа худалдахаар санал болгож байгаа хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 5.4-т заасан мэдэгдэлд зааснаас багагүй үнээр гуравдагч этгээдэд худалдах эрхтэй.

5.11.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигч нь компанийн талварх бүх мэдээллийг авах, санхүүгийн болон бусад баримт бичигтэй танилцах эрхтэй.

6 дугаар зүйл.Хараат болон охин компани, компанийн нэгдэл

6.1.Компанийн нийт гаргасан энгийн хувьцааны 20-50 хувийг өөр /толгой/ компани дангаараа буюу нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа тохиолдолд ут компанийг хараат компани гэнэ.

6.2.Хараат компани нь бие даасан тайлан баланс гаргадаг хуулийн этгээд байна.

6.3.Компанийн нийт гаргасан энгийн хувьцааны 50-аас дээш хувийг өөр /толгой/ компани дангаараа буюу нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшидэг бие даасан компанийг охин компани гэнэ.

6.4.Охин компани нь санхүүгийн тайлангаа тусдаа гаргах ба толгой компани нь охин компанийтайгаа нэгдсэн санхүүгийн тайлан гаргана.

6.5.Хараат болон охин компани нь толгой компанийнхаа ерийг хариуцахгүй бөгөөд хууль болон тэдгээрийн хооронд байгуулсан гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол толгой компани нь хараат болон охин компанийнхаа ерийг хариуцахгүй.

6.6.Толгой компанийн гаргасан шийдвэрийн улмаас охин компани төлбөрийн чадваргүй болсон бол толгой компани нь тухайн ерийг хамтран хариуцна.

6.7.Охин компанийн хулээсэн алдагдал нь толгой компанийн гаргасан шийдвэрээс шалтгаалсан гэж үзэл охин компанийн хувьцаа зэмшигч алдагдлын улмаас охин компанийд учирсан хохирлыг толгой компаниар нахен телүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

6.8.Толгой компани нь гуравдагч компанийн хараат болон охин компани бол түүний хараат болон охин компани нь гуравдагч компанийн хувьд мөн хараат болон охин компани болох беgeed энэ зарчмыг үүнээс ч илүү үргэлжилсон хэлээ холбоонд ашиглан хамаарлыг тогтооно.

6.9.Хараат болон охин компани нь толгой компанийн хувьцааг зэмшиж болно.

6.10.Энэ хуулийн 6.9-д заасны дагуу охин компанийн зэмшиж байгаа толгой компанийн хувьцаа нь саналын эрхгүй беgeed хувьцаа зэмшигчдийн хурлын ирцийг тооцоходо охин компанийн зэмшиж байгаа хувьцааг хасч тооцно.

6.11.Энэ хуулийн 6.9-д заасны дагуу зэмшиж байгаа хувьцааг гуравдагч этгээдэд шилжүүлсэн тохиолдолд уг этгээдэд хувьцаа зэмшигчийн бүх эрх шилжинэ.

6.12.Толгой компани нь үйл ажиллагаагаа уялдуулах зорилгоор байгуулсан гэрээгээр хулээсэн үүргээ билүүлэхээс бусад тохиолдолд хараат болон охин компанийн үйл ажиллагаанд зөвхөн зэмшиж байгаа хувьцааныхаа эрхээр оролцно.

6.13.Толгой компани, түүнтэй энэ хуулийн 6.1, 6.3, 6.8-д заасан хамаарал бүхий компаниуд, нэг этгээд дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран хувьцааныхаа нь хяналтын багцыг эзэмшдэг, эсхүл компанийн удирдлагын шийдвэрийг нь тодорхойлох боломжтой компаниудыг компанийн нэгдэл гэнэ.

6.14.Нэг толгой компанийн хараат болон охин компанийд, эсхүл нэг этгээд дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран хувьцааныхаа нь хяналтын багцыг эзэмшдэг компаниудыг зэргэлдээ компани гэнэ.

6.15.Компанийн нэгдэлд хамарагдаж байгаа компани нь толгой компани, эсхүл хараат болон охин компани, зэргэлдээ компани аль нь болохоос үп хамааран түүнийг нэгдлийн оролцогч компани гэнэ.

7 дугаар зүйл.Компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар

7.1.Компанийн салбар нь компанийн оршин байгаа газраас өөр газар байрладаг нэгж бөгөөд компанийн үндсэн чиг үүргийг бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг нь, түүнчлэн төлөөлөгчийн газрын үүргийг гүйцэтгэж болно.

7.2.Компанийн төлөөлөгчийн газар нь компанийн оршин байгаа газраас өөр газар байрладаг нэгж бөгөөд компанийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, компанийн нэрийн өмнөөс хэлцэл хийх зэрэг эрх зүйн төлөөллийн үйл ажиллагаа явуулна.

7.3.Компани нь Монгол Улсад болон гадаад улсад өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газартай байж болно.

7.4.Компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах тухай шийдвэрийг компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчийн хурал/ гаргана.

7.5.Гадаад улсын хуулийн этгээдийн Монгол Улсад оршин байгаа салбар, төлөөлөгчийн газрыг бүртгэх байгууллагад бүртгүүлнэ.

7.6.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөреөр заагаагүй бол гадаад улсад компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах асуудлыг тухайн улсын хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

7.7.Компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь хуулийн этгээдийн эрхийг здлэхгүй бөгөөд түүнийг байгуулсан компаниас баталсан журмын дагуу үйл ажиллагаагаа эрхлэн явуулна.

7.8.Компанийн салбар, төлөөлөгчийн газрын эд хөрөнгийг түүнийг байгуулсан компанийн балансад тусгана.

7.9.Компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь үйл ажиллагаагаа түүнийг байгуулсан компанийн нэрийн өмнөөс явуулна.

7.10.Компани нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагаанаас үүсөх үр дагаврыг хариуцна.

7.11.Компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол компанийн салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлагыг төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ томилох бөгөөд тэдгээр нь компаниас олгосон итгэмжлэлийн үндсэн дээр үйл ажиллагаа явуулна.

8 дугаар зүйл. Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, байгуулах хугацаа

8.1. Компани нь хуулиар хориглоогүй бүх төрлийн үйл ажиллагав эрхэлж болох бөгөөд компани нь үйл ажиллагаагаа эрхлэхэд шаардагдах эрх здэлж, үүрэг хүлээнз.

8.2. Компани эрхлэх үйл ажиллагааныхаа хүрээг дүрмээрээ хязгаарлаж болно.

8.3. Энэ хуулийн 8.2-т заасны дагуу компани эрхлэх үйл ажиллагааныхаа хүрээг хязгаарласан нь уг хязгаарлалтыг мэдэхгүйгээр хуулийн хурсонд үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа гуравдагч этгээдийн омне уг компанийн хүлээнз үүргээ биелүүлэхээс чөлөөлөх үндэслэл болохгүй.

8.4. Компани нь тусгай зөвшөөрөл шаардагдах үйл ажиллагааг хуульд заасны дагуу холбогдох эрх бүхий байгууллагын бичгээр опгосон зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхэлнэ.

8.5. Компанийн дүрэмд орох баагавгүй бол компанийг тодорхой бус хугацаагаар үүсгэн байгуулна.

9 дүгээр зүйл. Компанийн болон хувьцаа эзэмшигчийн хариуцлага

9.1. Компанийн эд хөрөнгө нь эзэмшиж байгав эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхээс бүрдэх бөгөөд компани нь эдлээр бүх эд хөрөнгөөрөө хариуцлага хүлээнз.

9.2. Компани нь хувьцаа эзэмшигчийн хүлээх үүргийг хариуцахгүй.

9.3. Хувьцаа эзэмшигч нь компанийн хүлээх үүргийг хариуцахгүй бөгөөд гагцхүү өөрийн эзэмшигчийн хувьцааныхаа хэмжээгээр хариуцлага хүлээнз.

9.4. Дангаарва болон ногдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн хувьцааны 10-аас дээш хувийг эзэмшигч болон компанийн үйл ажиллагааг бусад хэлбэрээр тодорхойлох эрх бүхий этгээдийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас компанийд учирсан эд хөрөнгийн хохирлыг тухайн этгээд өөрийн хөрөнгөөр компанийн омне хариуцна.

9.5.Хувьцаа эзэмшигчийн компанид оруулсан эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрх нь хувийн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхээс тодорхой зааглагдаагүй бол уг хувьцаа эзэмшигч өөрийн бүх эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхээр компанийн өр төлбөрийг давхар хариуцна.

10 дугаар зүйл.Компанийн оноосон нэр, оршин байгаа газар

10.1.Компани оноосон нэrtтэй байх бөгөөд түүнийг хэрэглэх тохиолдол бүрд уг нэрийн ард компанийн хэлбэрийг тодорхойлсон хувьцаат компани буюу "ХК", хяглаарлагдмал хариуцлагатай компани буюу "ХХК" гэсэн ялгах тэмдэглэгээ заасан байна.

10.2.Компанийн оноосон нэр нь бусад компани, өөр хуулийн этгээдийн оноосон нэrtтэй давхардаагүй байх бөгөөд компани оноосон нэрээ бүртгэх байгууллагад бүртгүүлснээр түүнийг хэрэглэх онцгой эрхтэй болно.

10.3.Компани нь бүртгэх байгууллагад бүртгэгдсэн өөрийн бэлгэдэл болон барааны тэмдэгтэй байж болно.

10.4.Компанийн оршин байгаа газар, шуудангийн хаягийг түүний өронхий захиргаа байршин байгаа газраар тодорхойлно.

10.5.Компанийн хаягийн өөрчлөлтийг Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд² заасны дагуу бүртгэх байгууллагад бүртгүүлнэ.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ КОМПАНИ БАЙГУУЛАХ

11 дүгээр зүйл.Компани байгуулах

11.1.Компанийг шинээр, эсхүл хуулийн этгээдийг өөрчлен байгуулах /нийлүүлэх, ногтгэх, хуваах, тусгаарлах, өөрчлөх/ замаар байгуулж болно.

11.2.Компанийг хувьчлах замаар үүсгэн байгуулах тохиолдолд үүсгэн байгуулагчийн үүргийг төр хүлээх бөгөөд хувьцааг худалдах, шилжүүлэх ажиллагааг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд заасны дагуу хэрэгжүүлнэ.

² Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль "Төрийн мэдрэлтэй" эмчилгэлийн 2003 оны 22 дугаарт нийтгэгдсан.

12 дугаар зүйл.Компанийн үүсгэн байгуулагч

12.1.Компанийн үүсгэн байгуулагч нь Монгол Улсын иргэн, хуулийн этгээд, хуульд заасан бол гадаад улсын иргэн, хуулийн этгээд, харьяалалгүй хүн байж болно,

12.2.Компаниас гаргасан хувьцааг Монгол Улсын болон гадаад улсын иргэн, хуулийн этгээд, харьяалалгүй хүн эзэмшиж болно.

12.3.Компани нэг үүсгэн байгуулагчтай байж болно.

12.4.Компанийн үүсгэн байгуулагч нь тухайн компанийн хувьцааг эзэмшижгүй байж болно.

12.5.Тер, түүний байгууллага нь дараах тохиолдолд компанийн үүсгэн байгуулагч болон түүний хувьцаа эзэмшигч байж болно:

12.5.1.терийн болон орон нутгийн өмчтүү үйлдвэрийн газрыг хувьчилснаар шинээр бий болсон компанийн;

12.5.2.терийн өмчтүү үйлдвэрийн газрыг компанийн хэлбэрт оруулан өөрчлан байгуулах замвар үүссэн терийн өмчтүү компанийн;

12.5.3.хууль тогтоомжид заасан журмын дагуу дамжуурч байгаа компанийн төрд төлөх ерийг хувьцаагаар нь сольж авсан компанийн (Энэ тохиолдолд тэр тухайн хувьцааг түрвэн жилийн дотор бусад этгээдэд худалдах үүрэгтэй);

12.5.4.гадаад улсын хуулийн этгээдтэй хамтран байгуулсан компанийн;

12.5.5.хуульд заасан бусад.

12.6.Компанийг үүсгэн байгуулах, улсын бүртгэлд бүртгүүлжтэй холбогдсон зардлыг компанийн үүсгэн байгуулагчид хамтран хариуцна.

12.7.Компани үүсгэн байгуулах хурлын буюу төвлөөлен удирдах зөвлөл /хэрэв нэг үүсгэн байгуулагчтай бол үүсгэн байгуулагч-ийн шийдвэрээр энэ хуулийн 12.6-д заасан зардлыг компани хариуцаж болно.

12.8.Энэ хуулийн 12.6, 12.7-д заасны дагуу компанийг үүсгэн байгуулахтай холбогдсон зардлыг төлсөн этгээд нь бусад үүсгэн байгуулагч, түүний эзэмшиж байгаа болон эзэмшихээр захиалсан хувьцааны тоотой

Нь хувь тэнцүүлэн ут зардлыг нэхэмжлэн авах, эсхүл гаргасан зардлынхаа хэмжээнд хувьцаа эзэмших эрхтэй.

12.9.Компанийн үүсгэн байгуулагч, хувьцаа эзэмшигч нь бусад компанийн үүсгэн байгуулагч, хувьцаа эзэмшигч байж болно.

13 дугаар зүйл.Шинээр компани үүсгэн байгуулах

13.1.Үүсгэн байгуулагчдын хурлын шийдвэрээр компанийг үүсгэн байгуулна.

13.2.Компанийг нэг этгээд үүсгэн байгуулж байгаа тохиолдолд тухайн этгээд нь үүсгэн байгуулах шийдвэр гаргана.

13.3.Компанийг нэгээс дээш этгээд үүсгэн байгуулах тохиолдолд үүсгэн байгуулагчид нь компани үүсгэн байгуулах талаар хамтран ажиллах гэрээ байгуулж болох бөгөөд ут гэрээнд үүсгэн байгуулагчдын хамтран ажиллах журам, үүсгэн байгуулагч тус бүрийн хүлээх үүрэг, тэдгээрийн худалдан авах хувьцаа болон бусад үнэт цвасны ангилал, төрөл тус бүрийн тоо, үнэ, худалдан авах хугацаа зэрэг швардлагатай гэж үзсэн бусад асуудлыг тусгана.

13.4.Энэ хуулийн 13.3-т заасан гэрээ нь компанийг үүсгэн байгуулах баримт бичигт хамаарахгүй.

13.5.Цеен тооны этгээдээс захиалга авах арга /цаашид "хаалттай захиалга" гэх/-аар шинээр хаалттай хувьцаат компанийг үүсгэн байгуулахад дараах журмыг баримтална:

13.5.1.хаалттай захиалгыг захиалгын хуудсаар авах бөгөөд түүнд захиалагчийн эцэг /эх/-ийн нэр, ворийн нэр, захиалсан хувьцааны төрөл, ангилал, тоо, үнийн дүн, захиалсан он, сар, едрийг тусгах бөгөөд захиалагч, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч гарын үсэг зурснаар захиалга хийгдсэнд тооцох;

13.5.2.захиалсан нийт хувьцааны төлбөрийг захиалгын хугацаа дууссанавс хойш ажлын 30 едрийн дотор хийх.

13.6.Тодорхой шалтгаанаар компани байгуулагдаагүй бол компани үүсгэн байгуулах хурал товлосон едреөс хойш ажлын 14 едрийн дотор захиалагчийн урьдчилан хийсэн төлбөрийг буцаан олгох үргийг үүсгэн байгуулагч хүлээнэ.

14 дүгээр зүйл.Компани үүсгэн байгуулах хурал

14.1.Компани үүсгэн байгуулах хурлыг үүсгэн байгуулагчид зарлан хуралдуулна.

14.2.Компани үүсгэн байгуулагчид санал нэгтгэйзэр өөрөөр шийдвэрлэгүй бол үүсгэн байгуулагч бүр компани үүсгэн байгуулах хуралд саналын тэнцүү эрхтэй оролцно.

14.3.Компани үүсгэн байгуулах хурлаар дараах асуудлыг хэлэлцэж шийдвэрлэнэ:

14.3.1.компани байгуулах тухай;

14.3.2.компанийн дүрэм;

14.3.3.зарласан болон гаргах хувьцаа, тэдгээрээс үүсгэн байгуулагчдын худалдан авах унз;

14.3.4.төлөөлөн удирдах зөвлөлттэй байхаар шийдвэрлэсэн бол түүний пишүүдийг сонгох, тэдгээрийн цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох;

14.3.5.компани үүсгэн байгуулакад гаргасан зардлыг нехен олгох журам;

14.3.6.компанид хувь нийлүүлэх хөрөнгийг бүрэн оруулж дуусах хугацаа.

14.4.Үүсгэн байгуулагчдын хооронд байгуулсан гэрээнд өөрөөр заагзагүй бол бүх үүсгэн байгуулагч оролцсоноор компани үүсгэн байгуулах хурал хүчин төгөлдөр болох бөгөөд ут хуралд оролцогчдын дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэр гаргана.

14.5.Компани үүсгэн байгуулах хурлын даргыг үүсгэн байгуулагчдаас сонгоно.

14.6.Үүсгэн байгуулагчид мөнгөн бус хэлбэрээр төлбөр хийх тохиолдолд санал болгож байгаа эд хөрөнгийн үнийн талваар шаардлагатай гэж үзвэл үнэлгээний байгууллага болон холбогдох мэргажлийн шинжээчийн дүтгэлт гаргуулан санал боловсруулж, компани үүсгэн байгуулах хуралд оруулна.

14.7.Үүсгэн байгуулагчид мөнгөн бус хэлбэрээр төлбөр хийх тохиолдолд эд хөрөнгийн үнийг компани үүсгэн байгуулах хуралд

оролцогчид санал нэгтэй шийдвэрлэн.

15 дугаар зүйл.Компанийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэх

15.1.Компани байгуулах тухай шийдвэр гарснаас хойш 30 хоногийн дотор компанийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр холбогдох баримт бичгийг бүртгэх байгууллагад егнэ.

15.2.Компанийг бүртгэхтэй холбогдсон хариулцааг хуулиар зохицуулна.

16 дугаар зүйл.Компанийн дүрэм

16.1.Компанийн дүрэм нь түүнийг үүсгэн байгуулах үндсэн баримт бичиг мөн.

16.2.Компанийн дүрэмд дараах зүйлийг заавал тусгана:

16.2.1.компанийн бүрэн болон товчилсон оноосон нэр, түүний хэлбэрийг тодорхойлсон товчилсон ялгах тэмдэглэгээ;

16.2.2.компанийн зарласан болон гаргасан хувьцааны тоо, тэдгээрийн төрөл, нэрлэсэн үнэ, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ;

16.2.3.компанийн дүрэмд давуу эрхийн хувьцааны зарласан тоо, түүний эзэмшигчийн эрх;

16.2.4.хэрэв төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байхвар шийдвэрлэсэн бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тоо;

16.2.5.хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн энэ хуулиар тодорхойлноос бусад бүрэн эрх;

16.2.6.компанийн үйл ажиллагааны чиглэл;

16.2.7.компанийн дүрэмд тусгахаар энэ хуульд заасан бусад зүйл.

16.3.Компанийн дүрэмд Иргэний хууль² болон бусад хууль тогтоомжтой зөрчилдөөгүй зүйлийг тусгаж болно.

16.4.Компани нь хувьцаа эзэмшигчийн шаардлагаар компанийн дүрэм, түүнд орсон нэмэлт, өөрчлөлтийг түүнд танилцуулах үүрэгтэй.

² Иргэний хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмчлэглийн 2002 оны 7 дугаарт нийтлэгдсан.

**17 дугаар зүйл.Компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт
оруулах, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг
батлах, бүртгэх**

17.1.Компанийн дуромд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгын төслийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж, хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхор батална.

17.2.Компанийн дүрэмд орсон нэмэлт, өөрчлөлт, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулга нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ашигийг хендсөн тохиолдолд эсрэг саналтай байсан, эсхүл санал хураалтад оролцоогүй хувьцаа эзэмшигч энэ хуулийн 53, 54 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу өөрийн эзэмшилжин хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрхтэй.

17.3.Компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг бүртгүүлэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

17.3.1.компанийн дүрэмд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг бүртгүүлэхэд тухай компанийн эрх бүхий этгээдийн гарын усог бүхий өргөдөл;

17.3.2.компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр, орж байгаа нэмэлт, өөрчлөлт, шинэчилсэн найруулгыг бүрэн эхийн хамтаар;

17.3.3.компанийн дүрмийн хуулбар;

17.3.4.бүртгэлийн хураамж төлсөн баримт.

17.4.Компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг тухайн шийдвэр гарснаас хойш ажлын 10 одрийн дотор хуульд заасан журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлно.

17.5.Бүртгэх байгууллага энэ хуулийн 17.3-т заасан баримт бичгийг хүлээн авсан одреөс хойш ажлын гурван одрийн дотор компанийн дүрэмд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт, дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг бүртгэх, эсхүл бүртгэхээс татгалзсан үндэслэл бүхий шийдвэр гаргана.

17.6.Энэ хуулийн 17.3-т заасан шаардлагыг хангавгүй тохиолдолд бүртгэх байгууллага компанийн дүрэмд орсон нэмэлт, өөрчлөлт, компанийн

дүрмийн шинчилсэн найруулгыг бүртгэхээс татгалзана.

17.7.Бүртгэх байгууллага энэ хуулийн 17.6-д заасны дагуу бүртгэхээс татгалзсан бол энэ тухай шийдвэр гаргаснаас хойш ажлын турван адрийн дотор татгалзсан үндэслэлээ тусгасан мэдэгдлийг өргөдөлд заасан шуудангийн хаягаар илгээн.

17.8.Энэ хуулийн 17.6-д заасан бүртгэх байгууллагын гаргасан шийдвэрийг компани эс зөвшөөрөвл шүүхэд гомдол гаргаж болно.

17.9.Компанийн дүрэмд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт, шинчлэн найруулсан дүрэм нь улсын бүртгэлд бүртгэнээр хүчин төгөлдөр болно.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ
КОМПАНИЙГ ӨӨРЧЛӨН БАЙГУУЛАХ, ТАТАН БУУЛГАХ,
ӨРИЙГ ХУВЬЦААГААР СОЛИХ

18 дугаар зүйл.Компанийг өөрчлен байгуулах

18.1.Компанийг энэ хуульд заасан журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчийн хурлын шийдвэрээр нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах, тусгаарлах, өөрчлөх замавар өөрчлен байгуулж болно.

18.2.Хуульд заасан тохиолдолд шүүх компанийг хуваах, тусгаарлах шийдвэр гаргаж болно.

18.3.Компанийг нэгтгэхээс бусад хэлбэрээр өөрчлен байгуулж байгаа тохиолдолд шинээр бий болж байгаа компанийг улсын бүртгэлд бүртгэнээр компани өөрчлен байгуулагдсанд тооцно.

18.4.Компанийг нэгтгэх хэлбэрээр өөрчлен байгуулж байгаа тохиолдолд нэгдэж байгаа компанийг улсын бүртгэлээс хассанаар, хэрэв нэгтгэсэн компанийн дүрэмд өөрчлөлт орсон бол түүнийг улсын бүртгэлд бүртгэнээр тэдгээрийг өөрчлен байгуулагдсанд тооцно.

18.5.Компанийг өөрчлен байгуулах тухай шийдвэр гаргаснаас хойш ажлын 15 адрийн дотор өөрчлен байгуулагдсан компани нь эзэндүүлэгч болон бусад харилцагчид өөрчлен байгуулагдсан тухайгаа бичгээр мэдэгдэх бөгөөд мэдэгдэлд дараах зүйлийг тусгана:

18.5.1.өөрчлен байгуулсан арга, хэлбэр;

18.5.2.өөрчлен байгуулагдсан болон түүний үр дүнд шинээр үүссэн компани тус бүрийн оноосон нэр болон байршил;

18.5.3.өөрчлен байгуулах тухай шийдвэр гарсан он, сар, едер;

18.5.4.хуваах болон тусгаврлах замаар өөрчлен байгуулж байгаа тохиолдолд жуваах баланс.

18.6.Хувьцаат компани нь зөрчлөн байгууллагдах, татан буулгах тухай шийдвэр гаргаснаас хойш энэ тухайгаа Санхүүгийн зохицуулах хороо болон үнэт цасны арилжваа эрхлэх байгууллагад ажлын турван едрийн дотор мэдэгдэнэ.

19 дүгээр зүйл.Компанийг нийлүүлэх

19.1.Хоёр буюу хэд хэдэн компанийн үйл ажиллагааг зогсоож, тэдгээрийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг шинээр бий болсон компанийд шилжүүлэхийг компанийг нийлүүлэх гэнэ.

19.2.Нийлж байгаа компани тус бурийн төлөөлөн удирдах зөвлөлт/байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлагыг нь компанийг нийлүүлэх замаар өөрчлен байгуулах тухай шийдвэрийн төсөл болон өөрчлен байгуулах нехцел, журмыг тодорхойлсон гэрээ, шинээр бий болсон компанийн дуром, компани тус бурийн үнэт цасыг шинээр бий болсон компанийн үнэт цас буюу эд хөрөнгөд хөрвүүлэх журмыг тодорхойлсон саналыа компани тус бурийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж шийдвэрлүүлнэ.

19.3.Компаниудыг нийлүүлэх тухай шийдвэр, гэрээг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхоор батална.

19.4.Гэрээнд шинээр үүссэн компанийн хувьцаа, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд хуралдах хугацаа, тогыг заана.

19.5.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар компанийн дүрмийг батлах бөгөөд хэрэв төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байхаар шийдвэрлэсэн бол түүний пишүүдийг сонгоно.

19.6.Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож байгаа хувьцаа эзэмшигчдийн саналын эрх нь энэ хуулийн 19.2-т заасан гэрээгээр тодорхойлсон хөрвөсөн саналын эрхтэй тэнцүү байна.

20 дугаар зүйл.Компанийг кэгтгэх

20.1.Компанийн үйл ажиллагааг зогсоож, түүний эрх, үүрэг,

хариуцлагыг өөр компанийд шилжүүлэхийг компанийг нэгтгэх гэнэ.

20.2. Нэгдэж байгаа болон нэгтгэж байгаа компанийн төвөөлөн удирдах зөвлөл /хэрэв байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ нь компанийг нэгтгэх тухай шийдвэрийн төсөл болон компанийг нэгтгэх гарзгэ компани тус бүрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж шийдвэрлүүлнэ.

20.3. Энэ хуулийн 20.2-т заасан гарзэнд компанийг нэгтгэх нөхцөл, журмыг тодорхойлохоос гадна нэгдэж байгаа компанийн үнэт цаасыг нэгтгэж байгаа компанийн үнэт цаас, бусад хөрөнгөд хөрвүүлэх журмыг тусгасан байна.

20.4. Компанийг нэгтгэх замаар өөрчлөн байгуулах тухай шийдвэрийг энэ хуулийн 20.2-т заасан хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхоор гаргана.

20.5. Нэгдэж байгаа компанийн нийт энгийн хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа бөгөөд компанийг нэгтгэснээр компанийн дүрэмд өөрчлөлт орох швардлагагүй гэж үзсэн тохиолдолд нэгтгэж байгаа компанийн төвөөлөн удирдах зөвлөлийн хурал /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-аар компанийг нэгтгэх тухай шийдвэр гаргаж, нэгтгэх журмыг баталж болно.

21 дүгээр зүйл. Компанийг хуваах

21.1. Компанийн үйл ажиллагааг зогсоож, түүний эрх, үүрэг, хариуцлагыг шинээр үүсэх хоёр буюу түүнээс дээш компанийд шилжүүлэхийг компанийг хуваах гэнэ.

21.2. Компанийг хуваах тухай шийдвэрт өөреөр заагаагүй бол хуваагдаж байгаа компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч нь компанийн хөрөнгийн хуваагдсан хэмжээтэй хувь тэнцүүлэн шинээр бий болсон компани тус бүрийн энгийн хувьцааны эзэмшигч болно.

21.3. Компанийг хуваах замаар өөрчлөн байгуулах, шинээр компани байгуулах, хуваах балансыг батлах асуудал болон тухайн компанийн үнэт цаасыг шинээр байгуулагдсан компанийн үнэт цаас буюу эд хөрөнгөд хөрвүүлэх журмыг хуваагдаж байгаа компанийн төвөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж,

хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхоор шийдвэрлэн.

21.4.Шинээр байгуулагдсан компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар компанийн дүрмийг батлах бөгөөд хэрэв төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байхаар шийдвэрлэсэн бол түүний пишүүдийг сонгоно.

21.5.Энэ хуулийн 21.4-т заасан хурлыг хуралдуулах тусгайлсан журмыг хуваах замаар еөрчлөн байгуулах тухай шийдвэрт заана.

21.6.Компанийг хуваахад түүний эрх, үүрэг, хариуцлага шинээр байгуулагдсан компанийнудад хуваах балансын дагуу шилжинэ.

21.7.Компанийг хуваах тухай гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол шинээр үссэн компани бүр бусад компанийнхаа өмнөөс давхар хариуцлага хулээнэ.

22 дугаар зүйл.Компанийг тусгаарлах

22.1.Компанийн үйл ажиллагааг зогсоохгүйгээр түүний зарим эрх, үүрэг, хариуцлагыг шинээр байгуулагдсан компанийд шилжүүлэхийг компанийг тусгаарлах гэнэ.

22.2.Компанийг тусгаарлах замаар еөрчлөн байгуулахад еөрчлөн байгуулагдаж байгаа компани нь шинээр байгуулагдсан компанийн хувьцаа эзэмшигч байна.

22.3.Компанийг тусгаарлах нехцел, журам, хуваах балансыг батлах болон шинэ компани байгуулах тухай шийдвэрийг еөрчлөн байгуулагдаж байгаа компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ гаргана.

22.4.Энэ хуулийн 22.1-д заасны дагуу шинээр байгуулагдсан компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь компанийн дүрмээ батлах бөгөөд хэрэв төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байхаар шийдвэрлэсэн бол түүний пишүүдийг сонгоно.

22.5.Компанийг тусгаарлахад еөрчлөн байгуулагдаж байгаа компани нь өөрийн бүх ерийг хариуцна.

22.6.Өөрчлөн байгуулагдаж байгаа компанийн өмнөөс түүний ерийг энэ хуулийн 22.1-д заасны дагуу шинээр байгуулагдаж байгаа компаниар төлүүлэхийг хуваах балансаар тогтоож болно.

22.7. Энэ хуулийн 22.6-д заасны дагуу өр төлөх тохиолдолд өөрчлен байгуулагдаж байгаа компани нь шинээр байгуулагдсан компанийд шилжүүлсэн үүргээ хамтран хулээн.

22.8. Компанийг тусгаарлах замаар шинээр байгуулагдсан компаниас гаргасан үнэт цаасыг энэ хуулийн долдугаар бүлэгт заасныг үндэслэн бүгдийг нь, эсхүл түүний зарим хэсгийг ногдол ашиг хэлбэрээр өөрчлен байгуулагдсан компанийн хувьцаа эзэмшигчид шилжүүлж болно.

23 дугаар зүйл. Компанийг өөрчлөх

23.1. Хувьцаат компанийг хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани, хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийг хувьцаат компани болгох замаар компанийн хэлбэрийг өөрчилж болно.

23.2. Энэ хуулийн 23.1-д заасны дагуу компанийг өөрчлөх төслийг компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ боловсруулан хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж, хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхаар шийдвэрлэнэ.

23.3. Энэ хуулийн 23.2-т заасан теселд компанийг өөрчлөх зорилго, нехцел, журам, хугацаа, хувьцааг харилцан хөрвүүлэх арга, тооцоо, хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах хугацаа зэргийг тусгасан байна.

23.4. Энэ хуулийн 60.1-д заасан эрх бүхий этгээд швардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд компанийг өөрчлөх замаар үүссэн компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуульд заасан журмын дагуу зарлан хуралдуулж, компанийн дүрэм, удирдах байгууллагыг шинчлэн баталж болох бөгөөд энэ тухай компанийг өөрчлөх теселд заана.

23.5. Компанийг өөрчлөхад түүний эрх, үүрэг, хариуцлага шинээр бий болж байгаа компанийд шилжинэ.

23.6. Компанийг өөрчлөх тохиолдолд холбогдох өөрчлөлтийг компанийн сноосон нэр болон дүрэмд тусгана.

24 дүгээр зүйл. Компанийг өөрчлөн байгуулсантай холбогдсон хувьцаа эзэмшигчийн эрх

24.1. Нийлүүлэх, нэгтгэх буюу өөрчлөх замаар өөрчлөн

байгуулдаж байгаа компанийн саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигч нь өөрчлен байгуулахын эсрэг саналтай байсан, эсхүл санал хураалтад сролцоогүй бол энэ хуулийн 53, 54 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу өөрийн эзэмшиж байгаа хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрхтэй.

24.2. Компанид эргүүлэн худалдахаар тохиролцсон хувьцаа эзэмшигчийн хувьцааг уг компанийг өөрчлен байгуулах шийдвэрийн дагуу хөрвүүлж үл болно.

24.3. Энэ хуулийн 24.2-т заасан тохиолдолд тухайн хувьцаа эзэмшигч нь өөрийн эзэмшилийн хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардахаас бусад хувьцаа эзэмшихтэй холбогдсон эрхээ алдана.

24.4. Өөрийн эзэмшилийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардаагүй хувьцаа эзэмшигчийн хувьцааг компанийг өөрчлен байгуулах шийдвэрийн дагуу хөрвүүлнэ.

25 дугаар зүйл. Компанийн орийг хувьцаагаар солих

25.1. Компанийн хувьцаанзас бусад үнэт цаас болон ерийг хувьцаагаар сольж болох багеевд үүнийг ерийг хувьцаагаар солих гэнэ.

25.2. Зээлдүүлэгч болон бусад харилцагчтай байгуулсан гэрээнд өөреөр заагаагүй бол компанийн ерийг хувьцаагаар солиход хувьцаа авах тухайн зээлдүүлэгч, харилцагчийн зөвшөөрлийг авсан байна.

25.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ нь компанийн ерийг хувьцаагаар солих тухай төсөл боловсруулан хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж, хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн дийлзных олонхийн саналыар шийдвэрлүүлнэ.

25.4. Ерийг хувьцаагаар солих тухай төсөлд хувьцаагаар солих өр, гаргах хувьцааны хэмжээ, үнэ, зорилго, хэрэгжүүлох нөхцел, журам, компанийн дүрэмд оруулах өөрчлөлт эзргийг зааж өгсөн байна.

25.5. Хувьцаа, түүнийг худалдан авах эрхийн бичиг буюу хувьцаанд хөрөх үнэт цаасыг тэдгээрийн хэрвэх нөхцөлийн дагуу хөрвүүлэхийг компанийн орийг хувьцаагаар сольсонд тооцохгүй.

25.6. Компанийн ерийг хувьцаагаар солихоор номж гаргасан хувьцааг хувьцаа эзэмшигч тэргүүн зэлжид худалдан авах давуу эрхтэй.

26 дугаар зүйл.Компанийг татан буулгах

26.1.Компанийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон шүүхийн шийдвэрээр Иргэний хууль, энэ хууль болон бусад хуульд заасан үндэслэлээр татан буулгана.

26.2.Шүүх компанийг дор дурдсан үндэслэлээр татан буулгана:

26.2.1.дампуурсан;

26.2.2.нэг ч гишүүн үлдээгүй;

26.2.3.хуульд заасан бусад үндэслэл.

26.3.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрээр татан буугдаж байгаа компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлагага/ нь компанийг татан буулгах комисс томилох, татан буулгах хугацаа, журам, эзэлдүүлэгчдийн нэхэмжлэлийг барагдуулсны дараа компанийд үлдэх эд хөрөнгийг хувьцаа эзэмшигчдэд хуваврилах журам зэргийг тусгасан татан буулгах теслийг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж туралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхоор шийдвэрлэнэ.

26.4.Татан буулгах комиссыг томилсоор тухайн компанийн гүйцэтгэх удирдлагын бүрэн эрх дуусгавар болж татан буулгах комисс шилжих бөгөөд уг комисс нь татан буугдаж байгаа компанийн нарийн өмнөөс шүүх хуралд төлөөлөн оролцно.

26.5.Татан буулгах комисс үүргээ гүйцэтгэх үедээ вэрийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас тухайн компанийд, эсхүл эзэлдүүлэгчид хохирол учруулсан бол уг хохирлыг хуульд заасан журмын дагуу нохен төлнө.

26.6.Санхүүгийн зохицуулах хороо энэ хуулийн 26.2-т заасан үндэслэлээр хувьцаат компанийг татан буулгах шийдвэр гаргуулахаар шүүхэд нэхэмжлэл гаргаж болно.

27 дугаар зүйл.Компанийг татан буулгахад өр төлбөрийг барагдуулах журам

27.1.Компанийг татан буулгах үед түүний өр төлбөрийг барагдуулахдаа Иргэний хууль, энэ хууль болон бусад хуулийг дагаж мөрднө.

27.2.Татан буулгах комисс нь компаниййг татан буулгах болон нэхэмжлэл гаргах журам, хугацааг нийтэд мэдээлэх бөгөөд нэхэмжлэл гаргах хугацаа нь татан буулгах тухай нийтэд мэдээлснээс хойш хоёр сараас доошгүй, зургаан сараас дээшгүй байна.

27.3.Татан буулгах комисс нь компанийг татан буулгах, нэхэмжлэл гаргах журам, хугацааг эзэлдүүлэгчид бичгээр мэдэгдэх үүрэгтэй.

27.4.Компанийг татан буулгах тухай шийдвэр гаргах уед тухайн компани нь ямар ногзэн өр төлбөргүй бол уг компанийг татан буулгах тухай мэдэгдлийг нийтэд мэдээлэхгүйгээр татан буулгаж болно.

27.5.Энэ хуулийн 27.4-т заасан тохиолцолд компанийн эд хөрөнгийг энэ хуулийн 28 дугаар зүйлд заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдэд хуваарилна.

27.6.Нэхэмжлэл гаргах хугацаа дууссанаар татан буулгах комисс нь татан буутдаж байгаа компанийн эд хөрөнгийн тухай мэдээ, эзэлдүүлэгчийн гаргасан нэхэмжлэлийн шаардлагыг хэрхэн шийдвэрлэх дүнг агуулсан татан буулгах балансыг гаргах бөгөөд түүнийг компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн журал/ батална.

27.7.Татан буулгах комисс нь нэхэмжлэлийг хэрхэн барагдуулах тухайгаа эзэлдүүлэгчид бичгээр мэдэгдэх бөгөөд эзэлдүүлэгч нь энэ шийдвөрийг эс зөвшөөрвэл татан буулгах балансыг батлахаас өмнө шүүхэд гомдол гаргаж болно.

27.8.Хэрэв татан буутдаж байгаа компанийн мөнган хөрөнгө нь нэхэмжлэлийг барагдуулахад хүрэлцэхгүй бол татан буулгах комисс компанийн бусад эд хөрөнгийг худалдана.

27.9.Энэ хуулийн 27.8-д заасны дагуу татан буутдаж байгаа компанийн эд хөрөнгийг худалдах нь энэ хуулийн зуван хоёрдугаар бүлэгт заасан сонирхлын зөрчинийг хэлцэлд тооцогдохоор бол Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуульд⁴ заасны дагуу дуудлага худалдаагаар худалдана.

27.10.Татан буулгах комисс нь татан буутдаж байгаа компанийн

⁴ Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хууль - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2002 оны 8 дугаарт нийтгэгдсэн.

ээслдүүлэгчдийн өр төлбөрийг татан буулгах балансыг баталсан өдрөөс эхлэн тус балансын дагуу Иргэний хууль болон энэ хуульд заасан дарааллын дагуу барагдуулна.

27.11. Татан буулгах комисс нь өр төлбөрийг барагдуулсан тухай мэдэгдлийг компанийг татан буулгах шийдвэр гаргасан эрхбүхий этгээдэд явуулснаас хойш 30 хоногийн дотор эцсийн баланс гаргана.

27.12. Энэ хуулийн 27.11-д заасан эцсийн балансыг гаргаснаас хойш шүүх тусгайллан шийдвэрлээгүй бол аливаа нэхэмжлэлийг хүлээн авахгүй.

28 дугаар зүйл. Татан буугдаж байгаа компанийн эд хөрөнгийг хувьцаа эзэмшигчид хувваарилах

28.1. Татан буулгах комисс нь зээлдүүлэгч болон бусад үүрэг гүйцэтгүүлэгчийн өр төлбөрийг барагдуулсны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанаас олсон орлогыг дараах дарааллын дагуу хувьцаа эзэмшигчдэд хувварилна:

28.1.1. давуу эрхийн хувьцааны төлгөөвгүй ногдол ашиг болон давуу эрхийн хувьцааны татан буулгальтын үнэ, түүнчлэн энэ хуулийн 53, 54 дүгээр зүйлд заасны дагуу эргүүлэн худалдаж авах давуу эрхийн хувьцааны төлбөр;

28.1.2. энэ хуулийн 53, 54 дүгээр зүйлд заасны дагуу эргүүлэн худалдаж авах энгийн хувьцааны төлбөр.

28.2. Энэ хуулийн 28.1-д заасны дагуу үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанаас олсон орлогыг компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигчдийн эзэмшиг байгаа хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн хувваарилна.

29 дүгээр зүйл. Компанийг татан буулгасан тухай мэдээлэх

29.1. Татан буулгах комисс нь компанийн бүх эд хөрөнгийг хувваарилсны дараа компанийг татан буулгах замаар үйл ажиллагаа дуусгавар болсон тухай бүртгэх байгууллагад мэдэгдэж, татан буулгах балансын нэг хувийг бүртгэх байгууллагад хүргүүлнэ.

29.2. Бүртгэх байгууллага компанийг улсын бүртгэлээс хассанаар түүнийг татан буутсандаа тооцох багеөд энэ тухай бүртгэх байгууллага нийтэд мэдээлнэ.

**ТАВДУГААР БҮЛЭГ
КОМПАНИЙН ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГО,
КОМПАНИЙН ХУВЬЦАА, БУСАД ҮНЭТ ЦААС**

**30 дугаар зүйл.Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө болон
өөрийн хөрөнгө**

30.1.Тухайн компаниас хувьцаа эзэмшигчдэд эзэмшүүлсэн буюу гаргасан нийт давуу зрхийн болон энгийн хувьцааны норлосэн үнийн дунг компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө гэх бөгөөд компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд тухайн компанийн зарласан болон эргүүлэн худалдаж авсан халдасны хувьцаа хамаарахгүй.

30.2.Компанийн балансад тусгагдсан биет болон биет бус хөрөнгийн дүнгээс компанийн нийт вр төлбөрийг хасвад үлдсэн хэсгийг компанийн өөрийн хөрөнгө гэнэ.

30.3.Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ нь тухайн компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээнээс илүүгүй байна.

30.4.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол компанийг үүсгэн байгуулахад хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хязгаар тавихгүй.

30.5.Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг компанийн дүрэмд тусгасан байна.

**31 дүгээр зүйл.Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн
хэмжээг өөрчлөх**

31.1.Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнд өөрчлөлт оруулах тухай бурд компанийн дүрэмд өөрчлөлт оруулна.

31.2.Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрт үндэслэн дор дурдсан хэлбэрээр өөрчилж болно:

31.2.1. нагж хувьцааны нэрлэсэн үнийг өслэх, эсхүл бууруулах;

31.2.2. хувьцаа нэмж гаргах замаар өслэх;

31.2.3.өөрийн гаргасан хувьцааг эргүүлэн худалдан авч, хүчингүй болгох замаар бууруулах.

31.3. Тухайн жилийн санхүүгийн тайлангаар компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнээс багассан тохиолдолд уг тайлан гарснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор төвөөлон удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлаж, хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд өөрчлөлт оруулах, компанийг дахин хөрөнгөжүүлэх, эсхүл татан буулгах асуудлыг шийдвэрлүүлэх үүрэгтэй.

31.4. Гүйцэтгэх удирдлага нь энэ хуулийн 31.3-т заасан нехцел байдал үүссэн тухай болон түүний хэрхэн шийдвэрлэсэн тухай мэдээллийг шийдвэр гарснаас хойш 30 хоногийн дотор тухайн компанийн эзэлдүүлэгчид мэдээлэх үүрэгтэй.

31.5. Энэ хуулийн 31.3-т заасан асуудлыг зохих журмын дагуу шийдвэрлэгүй тохиолдолд тухайн компанийн хувьцаа эзэмшигч, эзэлдүүлэгч, хувьцаат компанийн тухайд Санхүүгийн зохицуулах хороо тухайн компанийг шүүхийн журмаар татан буулгах шийдвэр гаргуулахаар шүүхэд нэхмэжлэл гаргах эрхтэй.

32 дугаар зүйл. Компанийн хувьцаа

32.1. Үнэт цасны зах зээлийн тухай хуульд⁶ заасны дагуу компанийн хувьцаа нь компанийд хөрөнгө оруулж, түүнийг үндэслэн санал өвх, ногдол ашиг авах, компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанас олсон орлогоос хувь хүртэх зэрэг хувьцаа эзэмшигчийн эрхийг гэрчилнэ.

32.2. Хувьцаа нь энгийн ба давуу эрхийн гэсэн төрөлтэй байна.

32.3. Компани нь энгийн хувьцааг заавал гаргах үүрэг хүлээх ба компани нь давуу эрхийн хувьцааг гаргаж болно.

32.4. Хувьцаа нь компанийн дүрмээр тогтоосон нэрлэсэн үнэтэй байх бөгөөд тухайн компанийн нэг төрлийн хувьцааны нэрлэсэн үнэ ижил байна.

32.5. Хувьцааг нэрлэсэн үнээс нь доогуур үнээр гаргахыг хориглоно.

32.6. Хуульд өөрөөр заагаагүй бол хувьцаа бүр саналын нэг эрхтэй байна.

⁶ Үнэт цасны зах зээлийн тухай хууль - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2002 оны 48 дугаарт нийтлэгдсан.

32.7.Хувьцаа нь нэрийн үнэт цаас байх бегоод хувьцааны саналын эрх хуваагдахгүй.

33 дугаар зүйл.Компанийн зарласан болон гаргасан хувьцаа

33.1.Компанийн энгийн болон давуу эрхийн хувьцааны тоог компанийн дүрмээр тогтоох бөгөөд үүнийг зарласан хувьцаа гэнэ.

33.2.Зарласан хувьцаанаас хувьцаа эзэмшигчдийн худалдан авч эзэмшсэн хэсгийг эргэлтэд гаргасан хувьцаа гэнэ.

33.3.Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол зарласан хувьцааны төрөл тус бүрээс гаргах хувьцааны тоо, гаргах хугацаа, нехцэлийг төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ тогтооно.

33.4.Гаргасан хувьцааны тоог компанийн балансад төрөл тус бүрээр нь тусгана.

33.5.Аль нэг төрлийн зарласан хувьцааны тоо нь тухайн төрлийн хувьцааны гаргасан тоо болон тухайн хувьцаанд хэрвэх үнэт цаасыг хөрөүүлэхэд шаардагдах хувьцааны тооны нийлбэрээс багагүй байна.

33.6.Компаниас гаргасан хувьцаа нь түүнийг компани худалдан авах буюу эргүүлэн авах, эсхүл бусад төрлийн үнэт цаас буюу эд хөрөнгөд хөрөүүлэх хүртэл эргэлтэд байна.

33.7.Компани өөрийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авсан тохиолдолд уг хувьцааг зарласан боловч гаргавагүй хувьцаа гэж тооцно.

33.8.Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол компани нь энэ хуулийн 33.7-д заасан хувьцааг дахин гаргаж болно.

34 дүгээр зүйл.Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигчийн эрх

34.1.Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч нь дараах эрх эзлэн:

34.1.1.хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож, хурлаар хэлэлцэж байгаа бүх асуудлаар өөрийн эзэмшлийн хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн санал егех;

34.1.2.давуу эрхийн хувьцааны ногдол ашиг төлсний дараагаар компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-еес тогтоосон хэмжээгээр ногдол ашиг авах;

34.1.3.компанийг татан буулгахаа үед энэ хуулийн 28 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанас олон орлогоос хувь хүртэх.

34.2.Хувьцаат компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 38 дугаар зүйл болон компанийн дүрэмд заасны дагуу компанийас номж гаргах хувьцаа, түүнд хамаарах үнэт цасыг тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхтэй.

34.3.Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаанд хамаарах бусад үнэт цасыг энэ зүйлд заасан бусад журмын дагуу тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхтэй.

34.4.Компанийн дүрмээр хувьцаа эзэмшигчийн эзэмшиж болох энгийн хувьцааны тоог хязгаарлаж болохгүй.

34.5.Энгийн хувьцааг компанийн давуу эрхийн хувьцаа болон бусад үнэт цасанд хөрвүүлж үл болно.

34.6.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх зарим асуудлаар энгийн хувьцаа эзэмшигчийн санал өгөх эрхийг энэ хуулиар хязгаарлаж болно.

35 дугаар зүйл.Компанийн давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигчийн эрх

35.1.Бүх төрлийн давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигч нь дараах эрх эзлэн:

35.1.1.эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон давуу эрхийн хувьцааны ногдол ашгийг тэргүүн эзлжид авах;

35.1.2.энэ хууль, компанийн дүрэм болон тухайн төрлийн давуу эрхийн хувьцаа гаргах тухай шийдвэрт заасан асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд саналын эрхтэй оролцож;

35.1.3.компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанас олон орлогоос хурийтлагдсан ногдол ашиг болон еврийн эзэмшилийн хувьцааны татан буулгалтын үнийг авах.

35.2.Компанийн дүрэм, эсхүл тухайн төрлийн давуу эрхийн хувьцаа гаргах тухай шийдвэрт дараах зүйлийг тусгана:

35.2.1.татан буулгах үед давуу эрхийн хувьцаа зээмшигчид төлөх төлбөр, түүнийг төлөх журам, дэс дараалал;

35.2.2.хувьцаа зээмшигчдийн хуралд саналын эрхтэй оролцох нөхцөл, давуу эрхийн нэг хувьцаанд ногдох саналын тоо;

35.2.3.давуу эрхийн хувьцааг энгийн хувьцаанд хөрөүүлэх бол түүний нөхцөл;

35.2.4.давуу эрхийн хувьцаа зээмшигч нь өөрийн зээмшилд байгаа давуу эрхийн хувьцаагаа компанид эргүүлэн худалдаж авахыг шаардах нөхцөл.

35.3.Компани нь давуу эрхийн хувьцааны ногдол ашгийг бурэн телсен болон эргүүлэн худалдаж авах үүрэг бүхий давуу эрхийн хувьцааг худалдаж авсны дараа энгийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авах, түүнд ногдол ашиг төлөх эрхтэй болно.

35.4.Энэ хуулийн 47,3-т заасан нөхцөлд компани нь давуу эрхийн хувьцаанд ногдох ногдол ашгийг компанийн дүрэмд зассан хэмжээ болон хугацаанд төлнө.

35.5.Компанийг татан буулгах тохиолдолд энгийн хувьцаа зээмшигчид ногдох хөрөнгийг олгохоос өмнө даравалтын дагуу давуу эрхийн хувьцаа зээмшигчид татан буулгальтын үнэ, талгэвэгүй ногдол ашгийг төлнө.

35.6.Давуу эрхийн хувьцаа зээмшигч нь хувьцаа зээмшигчдийн хуралд дараах тохиолдолд саналын эрхтэй оролцно:

35.6.1.компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон компанийн дүрмийн шинэчилсэн найрууллыг батлахдаа түүний эрхийг хязгаарласан заалтыг оруулж байгаа бол;

35.6.2.компанийг өөрчлөн байгуулах явцад давуу эрхийн хувьцааг энгийн хувьцаа, бусад төрлийн үнэт цаас болон бусад хөрөнгөд хөрөүүлж байгаа бол.

35.7.Компанийн дүрэмд дээгүүр хувь тогтоогоогүй бол энэ хуулийн 35.6-д заасан асуудлыг зөвхөн хувьцаа зээмшигчдийн хуралд оролцож

байгаа саналын эрхтэй давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигчдийн саналын олонхоор шийдвэрлэнэ.

35.8.Хувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийг сонгох хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд давуу эрхтэй хувьцаа эзэмшигчийг дараах тохиолдолд саналын эрхтэй оролцуулажаар компанийн дүрэмд зааж болно:

35.8.1. энгийн хувьцаанд хөрвөх давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигчид төлөөлөн удирдах зөвлөлдөөний төлөөлогчийг оруулж болохоор компанийн дүрэмд заасан бол;

35.8.2.давуу эрхийн хувьцааны ногдол ашгийг хугацаанд нь төлөөгүй бол.

35.9.Компани нь давуу эрхийн хувьцаа гаргах тухай асуудлыг хувьцаа эзэмшигчийн хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй энгийн хувьцаа эзэмшигчдийн дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ.

36 дугаар зүйл.Алтан хувьцаа

36.1.Засгийн газар төрийн өмчт үйлдвэрийн газар болон төрийн өмч давамгайлсан компанийн төрд ногдох хэсгийг бухэлд нь хувьчлах тухай шийдвэр гаргахдаа тодорхой хугацаанд энэ хуулийн 36.2-т заасан асуудлаар компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн болон гүйцэтгэх удирдлагын шийдвэрт хориг тавих эрхтэй, ногдол ашиг авдагтгүй, өөр ямар нэг эрхгүй алтан хувьцааг гаргахаар зааж болно.

36.2.Алтан хувьцаатай компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагас дор дурдсан асуудлаар гаргасан шийдвэр нь үндэсний аюулгүй байдал, нийгмийн эрх ашигт харшилсан тохиолдолд Засгийн газар хориг тавина:

36.2.1.хувьчлахаас өмнө эрхэлж байсан үйл ажиллагааны чиглэлийг өөрчлөх;

36.2.2.компанийг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах;

36.2.3.их хэмжээний хэлцэл байгуулах;

36.2.4.бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний үнэ, тарифыг тогтоох, өөрчлөх.

36.3.Засгийн газар энэ хуулийн 36.2-т завсны дагуу хориг тавих

тухай шийдвэртээ хориг тавыж байгаа үндэслэлээ звана.

36.4. Энэ хуулийн 36.2-т заасан асуудлаар компанийн гаргасан шийдвэр Засгийн газрын батламжилснаар хүчин төгөлдөр болно.

36.5. Алтан хувьцааг бусдад шилжүүлэхийг хориглоно.

36.6. Энэ хуулийн 36.1-д заасан тодорхой хугацаа дуусмагц алтан хувьцаа нь хүчингүй болох бөгөөд хугацааг дахин сунгахгүй.

37 дугаар зүйл. Хувьцаанд хамаарах үнэт цаас

37.1. Энгийн хувьцааг худалдан авах эрхийн бичиг болон хувьцаанд хөрөвх үнэт цаас, опционыг хувьцаанд хамааруулах бөгөөд тэдгээрийг гаргах, худалдах журмыг компанийн дурмээр тодорхойлно.

38 дугаар зүйл. Хувьцааг тэргүүн эзлжид худалдан авах эрх

38.1. Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч нь компаниас нэмж гаргаж байгаа энгийн хувьцааг өөрийн энгийн хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн тодорхой нохцелеөөр тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхтэй.

38.2. Энэ хуулийн 62.1.3-т заасны дагуу хувьцааг нэмж гаргах шийдвэр гаргах үед нэмж гаргаж байгаа хувьцааны тоо, үнэ, хувьцаа эзэмшигч бурийн худалдан авч болох хувьцааны тоо, төлбөр хийх хугацаа, журам зэргийг зассан мэдэгдлийг энгийн хувьцаа эзэмшигч бурд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэдэг журмаар хүргүүлнэ.

38.3. Хувьцаа эзэмшигч тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхээр хувьцааг худалдан авах тухай саналаа хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарснаас хойш ажлын 30 өдрийн дотор ируулна.

38.4. Энэ хуулийн 38.1-д заасны дагуу хувьцааг тэргүүн эзлжид худалдан авах үнэ нь тухайн хувьцааг гаргах үеийн зах зээлийн үнийн 90 хувинас доошгүй байна.

38.5. Энэ хуулийн 38.1-д заасан эрх бүхий хувьцаа эзэмшигч нь тогтоосон хугацаанд нэр, оршин суугтаа газрын хаяг, худалдан авах хувьцааны тоо, үнийг төлсөн баримтыг компанийд ируулсанээр тэргүүн эзлжид хувьцааг худалдан авсанд тооцно.

38.6.Хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 38.1-д заасан эрхээ бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн хэрэгжүүлж болно.

38.7.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 38.1-д заасан эрхээ бусад этгээдэд бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн шилжүүлж болно.

38.8.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхоор хувьцааг тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхийг залтуулж байхаар шийдвэрлж болно.

39 дүгээр зүйл.Хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас

39.1.Компанийн давуу эрхийн хувьцаа, ерийн бичгийг тодорхой нөхцөлд тодорхой тооны энгийн хувьцаанд хөрвүүлэх болзолтойгоор гаргаж болно.

39.2.Давуу эрхийн хувьцаа, ерийн бичгийг энгийн хувьцаанд хөрвөх эрхийг гэрчлэх эрхтэйгээр гаргах тохиолдолд хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасыг хамт гаргана.

39.3.Хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасны бурдуулбэрт хөрвөх үнэт цаасны төрөл, хөрвөх энгийн хувьцааны тоо, хөрвөх үнэ, хугацаа зэргийг заасан байна.

39.4.Хувьцаат компанийн гаргасан энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасны хөрвөх үнэ нь уг үнэт цаасыг гаргах өдрөөс өмнөх тухайн төрлийн хувьцааны сүүлийн нэг сарын арилжсаны жигнэсэн дундаж үнээс доогуур байж болохгүй.

39.5.Хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргаж байгаа үед энгийн хувьцаа эзэмшигч нь веерийн эзэмшилд байгаа энгийн хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн тухайн үнэт цаасыг энэ хуулийн 38 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхтэй.

40 дүгээр зүйл.Опцион

40.1.Компанийн дурмээр зөвшөөрсөн тохиолдолд компанийн тодорхой тооны энгийн болон давуу эрхийн хувьцааг тогтоосон үнээр тогтоосон хугацаанд худалдах, худалдан авах эрхийг баталгаажуулсан опцион гаргаж болно.

40.2.Опционы бурдүүлбэрт нэгж опцион эзэмшигчийн худалдах болон худалдан авч болох хувьцааны тоо, төрөл, үнс, эцсийн хугацааг заана.

40.3.Хувьцаат компанийн гаргасан энгийн хувьцааг худалдах, худалдан авах опционд заасан хувьцааны үнс нь опционын гаргах өдрөөс омнөх тухайн хувьцааны суулуйн нэг сарын арилжааны жигнэсэн дундаж үнээс доогуур байж болохгүй.

40.4.Энгийн хувьцааг худалдах, худалдан авах опцион гаргах тохиолдолд энгийн хувьцаа зээмшигч нь өөрийн зээмшлийн энгийн хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн тухайн үнэт цаасыг энэ хуулийн 38 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу тэргүүн эзлжид худалдан авах эрхтэй.

41 дүгээр зүйл.Компанийн орийн бичиг

41.1.Компани өөрийн хөрөнгийн хэмжээгээр барьцаалан тодорхой хугацааны дараа тогтоосон хүү төлж, эргүүлэн худалдаж авах нехцэлтэйгээр ерийн бичиг гаргаж болно.

41.2.Компанийн дуромд өөрөөр заагавгүй бол энэ хуулийн 41.1-д заасны дагуу ерийн бичиг гаргах шийдвэрийг төвлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ гаргана.

41.3.Энэ хуулийн 41.2-т заасан шийдвэрт ерийн бичгийн хэмжээ, төрөл, хугацаа, гаргасан үнс, хуутийн хэмжээ, хүү төлөх хугацаа, эргүүлэн худалдаж авах үнс, бусад мэдээллийг заана.

41.4.Компани нь ног удаа бүрзн төлөгдех, эсхүл хэсэгчлэн төлөгдех ерийн бичиг гаргаж болно.

41.5.Компанийн ерийн бичиг нь өөр компаниас тусгайлан гаргасан баталгаатай байж болно.

41.6.Өрийн бичиг гаргах шийдвэрт заасан бол компани гаргасан ерийн бичгээ төлөгдех хугацаанаас нь өмнө эргүүлэн худалдаж авч болно.

41.7.Энэ хуулийн 41.6-д заасны дагуу ерийн бичгийг эргүүлэн худалдаж авах шийдвэрийг төвлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ гаргана.

42 дугаар зүйл. Үнэт цаас гаргах тухай шийдвэр

42.1. Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол зарласан хувьцаанаас гүйлгээнд гаргах, компанийн дүрэмд заасан бусад төрлийн үнэт цаас болон ерийн бичиг гаргах тухай шийдвэрийг төвлөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ гаргах бөгөөд уг шийдвэрт үнэт цаасны төрөл, тоо, гаргах хугацаа, нөхцөлийг заана.

42.2. Компани зарласан энгийн хувьцааг бүхэлд нь, эсхүл зарим хэсгийг нь гаргах үүрэгтэй.

42.3. Компани давуу зэхийн хувьцааг зарласан хэмжээгээр нь, эсхүл зарим хэсгийг нь гаргаж болохоос гадна тодорхой хугацаанд гаргахгүй байж болно.

42.4. Компани нийтэд худалдахаар гаргаж байгаа үнэт цаас болон хувьцаат компанийн нэмж гаргаж байгаа хувьцааг Үнэт цаасны зах эзээлийн тухай хуульд заасны дагуу Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгүүлнэ.

43 дугаар зүйл. Хувьцаа болон бусад үнэт цаасны үнийг тогтоох

43.1. Дор дурдсаныаас бусад тохиолдолд хувьцаа болон бусад үнэт цаасны үнийг эн хуулийн 55 дугаар зүйлд заасны дагуу төвлөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ тогтооно:

43.1.1. хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас болон опцион гаргах үед үнийг тогтоосон бол;

43.1.2. хувьцаа худалдаж авах зэхийн бичгээр хувьцааг худалдаж байгаа бол;

43.1.3. компани үүсгэн байгуулах үед үүсгэн байгуулах баримт бичигт хувьцааны үнийг тогтоосон бол;

43.1.4. хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн дүрэмд өөрөөр заасан бол.

44 дүгээр зүйл. Үнэт цаасны төлбөр

44.1. Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол гаргасан үнэт цаасыг худалдан авч байгаа этгээд нь төлбөрөө мөнгө, үнэт цаас, эд

хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийн хэлбэрээр хийж болно.

44.2.Компани үүсгэн байгуулах үед гаргасан хувьцааны төлberийг компанийг улсын буртгэлд бүртгэхэс емнэ төлно.

44.3.Нэмж гаргах үнэт цаасны төлberийг тухайн үнэт цаасыг худалдан авах үед бүрэн төлно.

44.4.Компанийн дүрэмд оороор звагаагүй бол үнэт цаасны төлberийг дараах тохиолдолд мөнгөн бус хэлбэрээр хийж болно:

44.4.1.үүсгэн байгуулах үед үүсгэн байгуулагчид хувьцааны төлberийг мөнгөн бус хэлбэрээр хийхийг энэ хуулийн 13.3-т заасан үүсгэн байгуулах гэрзэнд зөвшөөрсөн бол;

44.4.2.нэмж гаргаж байгаа үнэт цаасны төлberийг мөнгөн бус хэлбэрээр хийж болохоор эрх бүхий байгууллагын шийдвэрт заасан бол.

44.5.Үүсгэн байгуулах үед хувьцааны төлberийг мөнгөн бус хэлбэрээр хийж байгаа бол түүний үнэлгээг үүсгэн байгуулах хурлаар санал нэгтэй батална.

44.6.Үнэт цаасыг нэмж гаргаж байгаа үед түүний төлberийг мөнгөн бус хэлбэрээр хийх үнэлгээг төлөөлон удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хураг/ эцэслэн шийдвэрлэн.

44.7.Хувьцаат компанийн хувьд төлөөлон удирдах зөвлөл нь үнэлгээний талаарх шийдвэрийг мэргэжлийн үнэлгээний байгууллагын дүнгэлтийг үндэслэн гаргаж болно.

45 дугаар зүйл.Үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэл

45.1.Компани нь үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэлийг хөтөлж, үнэт цаасыг биет байдлаар гаргасан бол түүнийг хадгалах ажлыг зохион байгуулах үүрэгтэй.

45.2.Компани нь энэ хуулийн 45.1-д заасан үүргээ үнэт цаасны хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллагаар гэрээний үндсан дээр гүйцэтгүүлж болно.

45.3.Компанийн үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэл нь тухайн үнэт

цаас эзэмшигчийн эцгээ/хээ/-ийн нэр, өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, түүний эзэмшлийн үнэт цаасны төрөл, тоо /хэмжээ/ болон шилжүүлсэн үнэт цаасны тоо /хэмжээ/, шилжүүлсэн болон шилжүүлэн авсан этгээдийн эцгээ/хээ/-ийн нэр, өөрийн нэр зэргийг тусгасан байна.

45.4. Компанийн үнэт цаас эзэмшигч нь өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг болон эзэмшиж байгаа үнэт цаасны хэмжээ /тоо/-г үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэл хетгэх этгээдэд мэдээлэх, түүнчлэн эдгээрт орсон номзлт, өөрчлөлтийг тухай бурд нь мэдэгдэх үүрэг хүлээнэ.

45.5. Энэ хуулийн 45.4-т заасны дагуу бүртгүүлснаар уг үнэт цаасыг эзэмшигчийн эрх үүснэ.

45.6. Хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 45.4-т заасны дагуу нэр, оршин суугаа газрын хаягийн өөрчлөлтөө тухай бурд нь үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэл хетгэх эрх бүхий байгууллага, эсхүл компанийд мэдэгдээгүйн улмаас тухайн хувьцаа эзэмшигчид энэ хууль, компанийн дүрэм болон Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тогтоосон мэдээллийг хүргээгүйн хариуцлагыг компани хүлээнхгүй.

45.7. Компанийн үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэл хетгэх этгээд нь бүртгүүлсэн этгээдийн шаардсангаар түүний үнэт цаас эзэмших эрхийг бүртгэлээс хуулбар хийх замаар баталгаажуулах үүрэгтэй бөгөөд уг хуулбар нь үнэт цааст хамаарахгүй.

45.8. Компани нь үнэт цаасыг биет бус хэлбэрээр гаргаж байгаа тохиолдолд уг үнэт цаас эзэмшигчийн эрхийг нотолсон баримт /сертификат/-ыг түүнд олгож болно.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ НОГДОЛ АШИГ, КОМПАНИЙН ӨМЧИЙГ ШИЛЖҮҮЛЭХ

46 дугаар зүйл. Ногдол ашиг хуваарилах

46.1. Компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ ногдол ашиг хуваарилах эсэх тухай шийдвэрийг гаргах бөгөөд уг шийдвэрт хувьцаа бурд ногдох ашигийн хэмжээ, ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн насрний жагсаалт гаргах өдөр болон ногдол ашиг төлөх өдөр зэргийг звана.

46.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь энэ хуулийн 46.1-д заасан шийдвэрийн талаар хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэх үүрэгтэй.

46.3. Ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа зээмшигчийг хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьд ногдол ашиг хуваарилах шийдвэр гаргасан едреер, хувьцаат компанийн хувьд энэ хуулийн 64 дүгээр зүйлд заасан бүртгэлийн едреер тасалбар болгон тодорхойлох бөгөөд энэ тухайгаа хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэнэ.

46.4. Нэг төрлийн хувьцаанд адил хэмжээний ногдол ашиг хуваарилна.

46.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор ногдол ашиг хуваарилах эсэх талаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн байна.

46.6. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь ногдол ашиг хуваарилахгүй гэж шийдвэрлэсэн тохиолдолд энэ тухай үндэслэлээ хувьцаа зээмшигчийн зэлжит хуралд тайлгахаа үүрэгтэй.

46.7. Ногдол ашгийг менген хэлбэрээр хуваарилах бөгөөд компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол ногдол ашгийг бэлэн менгэ болон эд хөрөнгийн, эсхүл компанийн болон бусад этгээдийн үнэт цаасны хэлбэрээр төлж болно.

46.8. Ногдол ашгийг компанийн татвар төлсний дараах цэвэр ашгаас хуваарилна.

46.9. Давуу эрхийн хувьцаанд хуваарилах ногдол ашгийг тусгайлан байгуулсан сангаас олгож болно.

46.10. Компани нь ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн бол уг шийдвэрт заасан хугацаанд ногдол ашгийг хуваарилна.

46.11. Компани ногдол ашгаа энэ хуулийн 46.10-т заасан хугацаанд төлөвлөгөөний тохиолдолд хувьцаа зээмшигчийн нэхэмжлэлээр алданги төлөх бөгөөд үүнээс компанийд учирсан хохирлыг тухайн компанийн гүйцэтгэх удирдлага нөхөн төлнө.

46.12. Энэ хуулийн 46.10-т зассан хугацаанд ногдол ашгаа аваагүй нь тухайн хувьцаа зээмшигчийн ногдол ашиг авах эрхийг угүйсгэх, эсхүл тухайн компани ногдол ашиг олгохгүй байх үндэслэл болохгүй.

46.13. Ногдол ашгаа аваагүй хувьцаа зээмшигчийн ногдол ашгийг түүнд төлөх өр болгон нягтлан бодох бүртгэлд хувьцаа зээмшигчийн

нарээр тусгайлан буртгэж хадгалах багеөд компани хувьцаа эзэмшигчийн анхны шаардлагаар ногдол ашгийг олгох үүрэгтэй.

46.14.Хувьцаат компани нь ногдол ашиг хуваарилалтын тайлранг ногдол ашиг хуваарилж дууссан өдрөөс хойш ажлын 15 өдрийн дотор гаргаж, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тогтоосон хугацаанд уг хороо болон үнэт цасны арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлнэ.

46.15.Төлөвлөн удирдах зөвлөл нь ногдол ашиг хуваарилалтын тайлранг хувьцаа эзэмшигчдийн дараагийн хуралд заавал тайлагнана.

46.16.Хувьцаа эзэмшигч ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн жагсаалт гаргах өдрөөс ногдол ашиг төлөх өдөр хүртэл хугацаанд өөрийн эзэмшилийн хувьцааг бусдад шилжүүлсэн бол ногдол ашиг авах эрх нь тэдгээрийн хооронд байгуулсан гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол уг хувьцааны хуучин эзэмшигчид үлдэнэ.

47 дугаар зүйл.Ногдол ашиг хуваарилах нехцөл

47.1.Компани нь дор дурдсан тохиолдолд энгийн Хувьцаанд ногдол ашиг хуваарилна:

47.1.1.ногдол ашиг төлсний дараа компани нь төлбөрийн чадвартай байх;

47.1.2.ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь энэ хуулийн 30.5-д заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, давуу эрхийн хувьцааны төлөгдөөгүй ногдол ашиг, түүний татан буулгалтын үнэ зэргийн нийлбэрээс их байх;

47.1.3.компани нь зргүүлэн худалдаж авах үүрэгтэй үнэт цаасаа бүрэн авсан байх.

47.2.Компани зргүүлэн худалдаж авсан өөрийн хувьцаанд ногдол ашиг хуваарилахгүй.

47.3.Компани нь дараах нехцөлд давуу эрхийн хувьцаанд ногдол ашиг хуваарилна:

47.3.1.ногдол ашиг төлсний дараа компани нь төлбөрийн чадвартай байх;

47.3.2.компани нь эргүүлэн худалдаж авах үүрэгтэй давуу эрхийн хувьцааг бүрэн авсан байх.

47.4.Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь 25-аас дээш хувиар багассан тохиолдолд компани нь ногдол ашгийг шилжүүлсэн өдрөөс хойш ажлын 15 өдрийн дотор зээлдүүлэгчид өөрийн хөрөнгийн үлдэгдлийн хэмжээг бичгээр мэдэгдэн.

48 дугаар зүйл.Компанийн эд хөрөнгийн захиран зарцуулалтад тавих хязгаарлалт

48.1.Зээлдүүлэгчийн хууль ёсны эрхийг хамгаалах зорилгоор компанийн өөрийн хөрөнгө тухайн үеийн компанийн дүрэмд заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнээс багасах, эсхүл компани төлбөрийн чадваргүй болохоор байвал компанийн эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрх, үйлдвэрлэж байгаа бутэгдэхуунийг зах зээлийн үнээс доогуур үнээр бусдад худалдахыг хориглоно.

48.2.Энэ хуулийн 48.1-д заасныг зөрчиж хийсэн хэлцэл хүчин төгөлдөр бус байна.

**ДОЛДУГААР БҮЛЭГ
КОМПАНИ ӨӨРИЙН ГАРГАСАН ҮНЭТ ЦААСЫГ
ЭРГҮҮЛЭН ХУДАЛДАЖ АВАХ**

49 дүгээр зүйл.Үнэт цаас эргүүлэн худалдаж авах

49.1.Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-ийн шийдвэрээр өөрийн гаргасан үнэт цаасыг эзэмшигчтэй нь тохиролцсоны үндсэн дээр худалдан авч болно.

49.2.Компани нь энгийн хувьцаанаас бусад үнэт цаасыг бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг нь худалдан авч болох бөгөөд харин энгийн хувьцааны хувьд тухайн жилд гүйлгээнд байсан нийт хувьцааны дундажийн 25 хувиас хэтэрч болохгүй.

49.3.Эргүүлэн худалдан авсан хувьцааг халаасны хувьцаа гаж тооцно.

49.4.Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь өөрийн гаргасан үнэт цаасыг худалдан авах шийдвэртээ худалдан авах хувьцааны тоо, үнэ, төлбөр

хийх хугацаа, ашиглах журам зэргийг зааж өгнө.

49.5.Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол компани нь үнэт цаас эргүүлэн худалдаж авахдаа худалдаж байгаа этгээдтэй тохиолцсоны дагуу түүний төлбөрийг бэлэн монгө, үнэт цаас буюу эд хөрөнгийн бусад хэлбэрээр хийж болно.

49.6.Компани өөрийн компанийн үнэт цаасыг анхдагч зах зээлд гаргах үед худалдан авахыг хориглоно.

49.7.Энэ хуулийн 49.6-д заасныг зөрчсөн бол хэлцэл хийх тухай шийдвэр гаргасан этгээд худалдан авсан үнэт цаасыг компанийн омчлөлд шилжүүлнэ.

49.8.Энэ хуулийн 49.6-д заасныг зөрчсөн шийдвэр нь хамтын шийдвэр байсан бол хамтын хариуцлага хүлээнэ.

49.9.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн дүрэм болон тухайн компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хооронд байгуулсан гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол компани нь энгийн хувьцаагаа энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу төлөөлөн удирдах зөвлөл/байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-өөс тогтоосон зах зээлийн үнээр эргүүлэн худалдаж авна.

49.10.Компани өөрийн гаргасан энгийн хувьцааны таваас дээш хувийг худалдан авах шийдвэрийг дор дурдсанчаас бусад тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн олонхийн саналаар шийдвэрлэсэн:

49.10.1.хэрэв компани нь энгийн хувьцаагаа худалдан авахдаа хувьцаа эзэмшигчдийн эзэмшиж байгаа энгийн хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн авахаар шийдвэрлэсэн бол;

49.10.2.энэ хууль болон компанийн дүрэмд заасан хувьцаа эзэмшигчдийн давуу эрхийг хэрэгжүүлж байгаа бол;

49.10.3.хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн дурмээр өөр нехцел тогтоосон бол.

49.11.Компани өөрийн гаргасан энгийн хувьцааг худалдан авахдаа түүнийг хувьцаа эзэмшигчдийн эзэмшиж байгаа энгийн хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн авахаар шийдвэрлэсэн бол худалдан авах хувьцааны тоо,

худалдан авах үнэ, төлбөр хийх журам, хугацаа, худалдах саналыг хүлээн авах сүүлчийн адэр зөргийг багтаасан мэдэгдлийг 30 хоногийн дотор бүх хувьцаа эзэмшигчид хүргүүлнэ.

49.12.Компанид худалдахаар санал болгож байгаа энгийн хувьцааны нийт тоо нь компанийн худалдан авахаар санал болгосон хувьцааны тооноос илүү байх тохиолдолд компани нь худалдахаар санал болгосон тоонд багтаан илүү хэмжээний хувьцааг төлоелен удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-ийн шийдвэрээр худалдан авч болно.

49.13.Худалдан авах хувьцааны тоо нь энэ хуулийн 49.2-т заасан хэмжээнээс хэтэрч болохгүй бөгөөд энэ тохиолдолд хувьцаагаа хувьцаа эзэмшигч бүрийн худалдахаар санал болгож байгаа хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлэн худалдаж авна.

49.14.Хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авснаар өөрийн хөрөнгө нь тухайн үеийн балансад тусгагдсан нийт гаргасан хувьцааны нэрлэсэн үнийн дүн буюу хувь нийлүүлсэн хөрөнгөөс багассан тохиолдолд компани нь өөрийн энгийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг хориглоно.

50 дугаар зүйл.Компани өөрийн давуу эрхийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авах

50.1.Төлбөрийн чадвар хангалттай нохцолд компани нь эргүүлэн худалдаж авах үүрэг хүлээсэн давуу эрхийн хувьцааг бүтдийг нь, эскул зарим хэсгийг нь хугацаанаас нь өмнө эргүүлэн худалдаж авахаар санал гаргаж болох бөгөөд энэ тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хургэх журмын дагуу тухайн үнэт цаасыг эзэмшигчид мэдэгдэнэ.

50.2.Компани эргүүлэн худалдаж авах үүрэг хүлээсэн үнэт цаасыг анх гаргах үед эргүүлэн худалдаж авах үнийг тогтоогоогүй бол тухайн үеийн зах зээлийн үнсэр худалдан авна.

50.3.Эргүүлэн худалдаж авах үүрэг хүлээсэн хувьцааг худалдан авах хангалттай хөрөнгөгүй нохцолд компани нь шаардагдах хөрөнгөтэй болсоос хойш үнэт цаасыг эргүүлэн худалдаж авахаар тухайн эзэмшигчтэй тохиролцон хойшлуулж болно.

50.4.Энэ хуулийн 50.3-т заасны дагуу тохиролцоогүй бол компани энэ хуулийн 57.1-д заасан этгээдэд худалдаж авахыг санал болгоно.

50.5. Энэ хуулийн 50.1-д заасны дагуу давуу эрхийн хувьцаагаа зргүүлэн худалдаж авснаар өөрийн хөрөнгө нь тухайн үеийн компанийн дурэмд заасан хувь нийтүүлсэн хөрөнгөөс бага болох тохиолдолд компани нь өөрийн энгийн хувьцааг зргүүлэн худалдан авч болохгүй.

51 дүгээр зүйл. Компанийн хувьцааг нэгтгэх болон хуваах

51.1. Компани нь хоёр буюу түүнээс дээш тооны хувьцааг тухайн төрлийн нэг шинэ хувьцаанд хөрвүүлэх замаар хувьцаагаа нэгтгэж болно.

51.2. Компанийн нийт гаргасан энгийн хувьцааны нэгзээс дээш хувьтай тэнцэх бухэл тооны хувьцааг нэгтгэхийг хориглоно.

51.3. Компани нь нэг хувьцааг тухайн төрлийн шинэ хоёр буюу түүнээс дээш тооны хувьцаанд хөрвүүлэх замаар өөрийн гаргасан хувьцаагаа хувааж болно.

51.4. Компани нь хувьцааг хуваах болон нэгтгэсний ур дунд бий болсон хувьцааны бутархай үлдэгдлийг энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасны дагуу төвлөөлөн удирдах зөвлөл/байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хуралц-еес тогтоосон үнээр зргүүлэн худалдаж авч болно.

51.5. Компанийн хувьцааг нэгтгэх буюу хуваах тухай асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралц оролцож байгаа хувьцаа эзэмшигчдийн дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ.

51.6. Компанийн хувьцааг нэгтгэх буюу хуваахад компанийн зарласан тухайн төрлийн хувьцааны тоонд орсон өөрчлөлтийг компанийн дурэмд тусгаж, энэ тухай бүртгэх байгууллагад мэдэгдэнэ.

51.7. Компани хувьцаагаа нэгтгэх буюу хуваахдаа түүнийг худалдан авах эрхийн бичиг болон түүнд хөрөх үнэт цаасны бүрдүүлбэрт зохих өөрчлөлт оруулах үүргийг хүлээнэ.

52 дугаар зүйл. Компани өөрийн үнэт цаасыг зргүүлэн авах нөхцөл

52.1. Компани нь дор дурдсан нөхцөлд өөрийн гаргасан үнэт цаасыг худалдан авах буюу зргүүлэн авмагц шууд төлбөрийн чадвартай байх;

52.1.1. компани нь үнэт цаасава худалдан авах буюу зргүүлэн худалдан авмагц шууд төлбөрийн чадвартай байх;

52.1.2.компанийн сүүлийн балансад тусгагдсан өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь компанийн дүрэмд заасан хувьцаа эзэмшигчдийн оруулсан хөрөнгийн хэмжээ болон давуу эрхийн хувьцааны төлөгөөгүй ногдол ашиг, татан буулгах үеийн үнэ зэргийн нийлбэрээс их байх.

52.2.Энэ хуулийн 53 дугаар зүйлд заасан эргүүлэн худалдаж авах үүрэг бүхий энгийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авсны дараа компани нь бусад энгийн хувьцаа болон түүнд хамаарах үүт цасыг худалдан авч болно.

52.3.Компани хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авснаар өөрийн хөрөнгө нь энэ хэцүүлийг хийхийн өмнөх сүүлийн балансад тусгасан хэмжээнээс 25-вас дээш хувиар багассан тохиолдолд төлбөр хийсэн өдрөөс хойш ажлын 15 өдрийн дотор эзэндүүлэгчид өөрийн хөрөнгийн үлдэгдлийн хэмжээг бичгээр мэдэгдэнэ.

53 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчийн шаардлагазр компани хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авах

53.1.Дор дурдсан асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас гаргасан шийдвэрийн эсрэг саналтай байсан, эсхүл санал хураалтад оролцоогүй хувьцаа эзэмшигч өөрийн эзэмшийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компанийас шаардах эрхтэй:

53.1.1.нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах болон хувьцаат компанийг хязгаартагдмал хариуцлагатай компани болгон өөрчлөх замаар компанийг өөрчлөн байгуулах;

53.1.2.компани энэ хуулийн арван нэгдүгээр бүлэгт заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар батлах шаардлагатай их хэмжэний хэцүэл хийсн;

53.1.3.компанийн дүрэмд хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хязгаарласан нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулсан, эсхүл ийм агуулгатай компанийн дурмийн шинчилсэн найруулгыг баталсан;

53.1.4.компанийн дүрэмд заасан бусад тохиолдол.

53.2.Хувьцаа эзэмшигч дангаараа, эсхүл түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааны 75 буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа, түүнчлэн төрийн өмчийн эзэмшигд байсан компанийн хувьцааны хяналтын багцыг хувьчлан авсан тохиолдолд

бусад энгийн хувьцаа эзэмшигч хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрхтэй.

53.3.Компани нь хувьцааны хяналтын багцыг хувьцааг эзэмшиж байгаа этгээдэд энэ хуулийн 53.5-д засан үнэр худалдан авахыг зөвшөөрч болно.

53.4.Энэ хуулийн 53.1, 53.2-т заасны дагуу өөрийн эзэмшилийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нөрсийн жагсаалтыг уг шаардах эрх үүссэн едөр компанийн үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэлд байсан мэдээллийг үндэслэн гаргана.

53.5.Компани нь хувьцаа эзэмшигчийн шаардлагаар эргүүлэн худалдаж авах хувьцааг энэ эрх үүсч үйийн зах эзэллийн үнэр худалдан авна.

54 дүгээр зүйл.Хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг шаардах эрхийг хэрэгжүүлэх журам

54.1.Энэ хуулийн 53 дугаар зүйлд засны дагуу хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрх үүсгэсэн шийдвэр гарах тохиолдол бүрд компани нь энэ эрх, түүнийг хэрэгжүүлэх журмын талаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэх журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэх үүрэгтэй.

54.2.Өөрийн эзэмшилийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрхээ хэрэгжүүлэх хүснэгтэй хувьцаа эзэмшигч нь эргүүлж авах тухай шаардлагыг бичгээр гаргах бөгөөд түүнд эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, оршин сугаа газрын хаяг болон эргүүлэн худалдаж авахыг шаардаж байгаа хувьцаны тоо, төрлийг заана.

54.3.Хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 54.2-т заасны дагуу гаргасан шаардлагыг уг шаардах эрхийг үүсгэсэн шийдвэр гарснаас, эсхүл ийм эрх үүссэн тухай компаниас бичгээр мэдэгдэл авснаас хойш ажлын 30 едрийн дотор компанид явуулна.

54.4.Хувьцаа эзэмшигч нь түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааны 75 буюу түүнээс дээш хувийг худалдан авах, эсхүл хувьчлалын дунд хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авсан тохиолдолд бусад хувьцаа эзэмшигч эзэмшиж байгаа хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардаж болох талаар телоолен удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ уг хувьцааг

худалдан авсан өдрөөс хойш ажлын 30 өдрийн дотор хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэх үүрэгтэй.

54.5.Хувьцаа эзэмшигч энэ хуулийн 54.4-т заасан мэдэгдлийг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 30 өдрийн дотор төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлагага/д өөрийн шавардлагас бичгээр явуулна.

54.6.Компани нь энэ хуулийн 54.5-д заасны дагуу ирүүлсон хувьцаа эзэмшигчийн шавардлагыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 30 өдрийн дотор эргүүлэн худалдаж авах эрхийн тухай мэдээлсэн мэдэгдэлд дурдсан зах зээлийн үнээр хувьцааг худалдан авах, эсхүл хувьцаа эзэмшигчийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахаас татгалзсан үндэслэлээ хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэнэ.

54.7.Компани энэ хуулийн 54.6-д заасны дагуу хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахаас татгалзсан, эсхүл өөрийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахаар төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс тогтоосон зах зээлийн үнийг бодитой бус гэж үзвэл хувьцаа эзэмшигч нь энэ талварх гомдлоо уг шийдвэр гарснаас хойш гурван сарын дотор шүүхэд гаргаж болно.

55 дугаар зүйл.Эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг тодорхойлох

55.1.Компанийн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн /компанийн хувьцаа болон бусад үнэт цаасыг оролцуулан/ зах зээлийн үнэ гэж тухайн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн үнийн талаар бурэн мэдээлэлтэй, түүний худалдах үүрэг хүлээгээгүй худалдагч болон эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн үнийн талаар бурэн мэдээлэлтэй, худалдан авах үүрэг хүлээгээгүй худалдан авагч хоёрын харилцан тохиолцсон үнийг хэлнэ.

55.2.Энэ хууль болон компанийн дүрэмд өөреөр заагваагүй бол компанийн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ тогтооно.

55.3.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн аль нэг гишүүн, эсхүл хэд хэдэн гишүүн, тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанийн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн үнийг тогтоох шавардлагатай хэлцлийн нэгээ тал, эсхүл хэлцэлд зуучилж байгаа, уг хэлцлийн үр дүнд шууд болон шууд бусаар үүсэх орлогоос хувь хүртж байгаа тохиолдолд зах зээлийн үнийг уг хэлцлийг байгуулах талаар сонирхлын зөрчилгүй төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ.

55.4. Энэ хуулийн 55.3-т заасан нехцэл үүссэн тохиолдолд уг хэцүүлэлт оролцогч, зуучлагч талуудтай нэгдмэл сонирхолтой, энэ хэцүүлийн үр дүнд шууд болон шууд бусаар үүсвэр орлогаас хувь хүртэхгүй төлөөлөн удирдах зөвлөлийн пишүүнийг сонирхлын зөрчилгүй этгээд гэж үзэ.

55.5. Энэ хуулийн 55.3-т заасан шийдвэрийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас гаргах бол уг асуудлаар сонирхлын зөрчилтэй хувьцаа эзэмшигч санал хураалтад оролцож эрхтүй.

55.6. Төлөөлөн удирдах зөвлөл/байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ энэ хуулийн 55.2-т заасны дагуу эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг тогтоохдоо хараат бус үнэлгээний байгууллагын дүнгэлтийг үндэслэн тодорхойлно.

55.7. Хувьцаат компанийн хувьд энэ хуулийн 53 дугаар зүйлд заасны дагуу хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авах тохиолдолд хувьцааны үнийг хараат бус үнэлгээний байгууллага, аудитын байгууллагын дүнгэлтийг үндэслэн тодорхойлно.

55.8. Нийтэд худалдагджайгаа хувьцаа болон бусад үнэт цаасны зах зээлийн үнийг тогтоохдоо үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын болон бусад арилжааны албан ёсны мэдээнд тусгасан сүүлийн зургаан сарын жигнэсэн дундаж ханшиг харгалзана.

55.9. Компанийн хувьцаа болон бусад үнэт цаасны зах зээлийн үнийг тогтоохдоо хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, компанийн еврийн хөрөнгө, ашиг зэргийн талаар бүрэн мэдээлэлтэй худалдан авагчийн санал болгосон боломжтүү болон бусад хүчин зүйлийг харгалзан үзэ.

НАЙМДУГААР БҮЛЭГ

ХУВЬЦААНЫ ХЯНАЛТЫН БАГЦЫГ ХУДАЛДАН АВАХ

56 дугаар зүйл. Хувьцааны хяналтын багц, түүнийг худалдан авах

56.1. Компанийн гаргасан энгийн хувьцааны түравны ног буюу түүнээс дээш хэмжээний хувьцааг компанийн хувьцааны хяналтын багц гэнэ.

56.2. Хувьцаат компанийн энгийн хувьцааны хяналтын багцыг дангаараа буюу нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран худалдан авах хүснэгтэй этгээд нь энэ хууль болон Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд

заясан журмын дагуу эн тухайгаа нийтэд мэдээлж замаар худалдан авах санал гаргана.

56.3.Хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авахаар санал болгосон хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь энс асуудлаар саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын олонхоор тусгайлан шийдвэр гаргаагүй бол хувьцааны хяналтын багцыг эзэмшиж санал гаргасан этгээдэд хувьцаа эзэмшигчдийн зүгээс хувьцаагаа худалдахад нь саад учруулах эрхгүй.

57 дугаар зүйл.Компанийн хувьцааг худалдан авахыг хувьцаа эзэмшигчид санал болгох

57.1.Компанийн хувьцааны хяналтын багцыг дангаараа буюу түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран худалдан авсан этгээд нь уг хяналтын багцыг худалдан авсан едреес хойш ажлын 60 едрийн дотор бусад хувьцаа эзэмшигчийн эзэмшиж байгаа хувьцааг уг хувьцааны сүүлийн зурган сарын зах зээлийн үнийн жигнэсэн дунджаас доошгүй үнээр худалдан авахаар санал болгох үүрэгтэй.

57.2.Компанийн хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авсан этгээд нь энэ хуулийн 57.1-д заасан саналыг гаргаагүй бол уг саналыг гаргаж, зохих журмын дагуу хэрэгжүүлэх хуртэл тухайн этгээд болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн эзэмшиж байгаа хувьцаа нь саналын эрхгүй байна.

57.3.Энэ хуулийн 57.1-д заасны дагуу бусад хувьцаа эзэмшигчийн хувьцааг худалдан авах саналыг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хургах журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэнэ.

57.4.Хувьцаат компанийн хувьд энэ хуулийн 57.1-д заасан саналыг гаргах журмыг Санхүүгийн зохицуулах хороо тогтооно.

57.5.Энэ хуулийн 57.1-д заасан саналд компанийн хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авсан этгээд болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн зцэг /эх-/ийн нэр, өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, түүний эзэмшилд байгаа хувьцааны тоо, худалдан авах үнийн санал болон саналыг хаах эцсийн хугацаа зэргийг тусгасан байна.

57.6.Компанийн хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авсан этгээд нь энэ хуулийн 57.1-д заасан саналыг гаргахдаа уг саналыг хаах хугацааг олон нийтэд саналаа зарласнаас хойш 30-аас доошгүй хоног байхаар тогтооно.

57.7.Хэрэв хувьчлалын дунд компанийн хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авсан бол энэ хуулийн 57.1-д заасан заалт үйлчлэхгүй бөгөөд компани хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авах асуудлыг энэ хуулийн 53, 54 дүгээр зүйлд заасны дагуу зохицуулна.

58 дугаар зүйл.Компанийн хувьцааны хяналтын багцыг худалдан авсан тухай мэдэгдэх

58.1.Хувьцаат компанийн энгийн хувьцааны гуравны нэгээс дээш хувийг дангаараа буюу түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран худалдан авсан буюу эзэмшиж байгаа этгээд нь энэ хэмжээний хувьцааг худалдан авсан едреес хойш ажлын 10 едрийн дотор өөрийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, тус бурийн эзэмшлийн хувьцааны тоо зэргийн талаарх мэдэгдлийг тухайн компани болон Санхүүтийн зохицуулах хороонд тус тус бичгээр хүргүүлнэ.

**ЕСДҮГЭЭР БҮЛЭГ
КОМПАНИЙН УДИРДЛАГА**

59 дүгээр зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

59.1.Компанийн эрх барих дээд байгууллага нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурал байна.

59.2.Нэг хувьцаа эзэмшигчтэй компанийн хувьд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхийг хувьцаа эзэмшигч өөрөө хэрэгжүүлнэ.

59.3.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал эзлжит болон эзлжит бус байна.

59.4. Хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит хурлыг төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн шийдвэрээр санхүүтийн жол дууссанас хойш дөрвөн сарын дотор зарлан хуралдуулна.

59.5.Энэ хуулийн 59.4-т заасан хугацаанд хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит хурлыг хуралдуулаагүй тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулахаас бусад энэ хууль болон компанийн дурмээр тогтоосон бүрэн эрх дуусгавар болно.

59.6. Төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн бүрэн эрх нь дуусгавар болсон одреес хойш байгуулсан гэрээ, хэлцэл хүчин төголдөр бус байна.

59.7. Хувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ энэ хуулийн 59.4-т заасан хугацааны дотор хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах тухай шийдвэр гаргаагүй бол Санхүүгийн зохицуулах хороо тухайн компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурал хуралдуулахаас бусад бүрэн эрх нь дуусгавар болсныг нийтэд мэдээлнэ.

59.8. Энэ хуулийн 60.1-д заасан эрх бүхий этгээдээс зарласан хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бэлтгэл хангахад компанийн удирдлага болон эрх бүхий албан тушаалтан дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ, мэдээллээр шуурхай хангах үүрэгтэй.

59.9. Хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит хурал хуралдуулахтай холбогдсон зардлыг компани бүрэн хариуцна.

59.10. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг удирдах этгээдийг тухайн хурлыг зарласан этгээд хурал хуралдуулах шийдвэрт заана.

59.11. Хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит хурлаар энэ хуулийн 62.1.9-д заасан асуудлыг заавал хэлэлцэнэ.

60 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулах тухай шийдвэр гаргах

60.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/, эсхүл энэ хуулийн 61.7-д заасан этгээд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах тухай шийдвэрийг гаргана.

60.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулах тухай шийдвэрт дараах зүйлийг заана:

60.2.1.хурал хуралдуулах газар, өдөр, цаг;

60.2.2.хурлын хэлэлцэх асуудал;

60.2.3.хувьцаат компанийн хувьд хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр;

60.2.4.хурал хуралдуулах тухай хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэх өдөр, журам:

60.2.5.хуралд бэлтгэх явцад хувьцаа эзэмшигчдийн танилцаж болох баримт бичгийн жагсвалт;

60.2.6.саналын хуудсаар санал авах бол саналын хуудасны агуулга;

60.2.7.саналын хуудсыг хүлээн авах сүүлчийн адэр;

60.2.8 хурлын дарга;

60.2.9.тооплогын комиссын дарга, гишүүд.

60.3.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг энэ хуулийн 60.1-д заасан шийдвэр гарснаас хойш 40-өөс доошгүй хоногийн дараа хуралдуулна.

60.4.Компани энэ хуулийн 60.1-д заасан шийдвэр гарснаас хойш тав хоногийн дотор хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зарыг олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан хувьцаа эзэмшигчдид хүргэх уургаттай.

61 дүгээр зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит бус хурал

61.1.Дараах тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол түйцэтгэх удирдлага/ хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулна:

61.1.1.төлөөленеудирдах зөвлөлийн нийт гишүүний 50-аас дээш хувь нь ажиллах боломжгүй буюу ажиллахгүй болсон;

61.1.2.төлөөленеудирдах зөвлөлийн хоёр буюу түүнээс дээш тооны хараат бус гишүүн, саналын эрх бүхий хувьцааны 10 буюу түүнээс дээш хувийн хувьцаа эзэмшигч санал, шаардлага гаргасан;

61.1.3.компанийн алдагдал тухайн тайлант үеийн эцэст өрийн хөренгийн 30 хувиас хэтэрсон;

61.1.4.компанийн ер нь хоёр жил дараалан өрийн хөренгөөс илүү болж, хасах утгатай болсон;

61.1.5.төлөөленеудирдах зөвлөл шийдвэр гаргасан;

61.1.6.аудитын хорооноос хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит бус хурал хийхийг шаардсан;

61.1.7. компанийн дүрэмд заасан бусад тохиолдол.

61.2. Энэ хуулийн 61.1.2-т заасан этгээд хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит бус хурал хуралдуулах тухай санал, шаардлагыг төлөөлэн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-д гаргах зорилттай.

61.3. Энэ хуулийн 61.2-т заасан санал, шаардлагыг бичгээр гаргах багеед түүнд санал, шаардлага гаргасан хувьцаа эзэмшигчийн эсрэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, зэлжит бус хурал хуралдуулах болсон шалтгаан, хэлэлцэн шийдвэрлэх асуудал, хурлаас гаргах шийдвэрийн төсөл, өөрийн эзэмшиж байгаа хувьцаны төрөл, тоог заана.

61.4. Төлөөлэн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ны хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит бус хурлыг хуралдуулах тухай санал, шаардлагыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдөрт багтаан хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах эсэх талаар шийдвэр гаргана.

61.5. Төлөөлэн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ дараах тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулхаас татгалзах шийдвэр гаргах багеед уг шийдвэрийн үндэслэлийн талаар энэ хуулийн 61.2-т заасны дагуу санал, шаардлага гаргасан хувьцаа эзэмшигчид нэн даруй мэдэгдэнэ:

61.5.1. хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит бус хурал хуралдуулах тухай шаардлага гаргасан хувьцаа эзэмшигчийн саналын эрх нь нийт саналын эрхийн 10 хувьд хүрээгүй;

61.5.2. хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит бус хурлаар хэлэлцэхээр санал болгож байгаа асуудал нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхад хамаарагхгүй.

61.6. Энэ хуулийн 61.2-т заасны дагуу санал, шаардлага гаргасан хувьцаа эзэмшигч хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулхаас татгалзсан төлөөлэн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн шийдвэрийн талаар шуухад гомдол гаргаж болно.

61.7. Энэ хуулийн 61.4-т заасан хугацаанд төлөөлэн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ шийдвэр гаргаагүй тохиолдолд энэ хуулийн 61.2-т заасны дагуу санал, шаардлага гаргасан хувьцаа эзэмшигч, эсхүл төлөөлэн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит бус хурал хуралдуулах тухай шийдвэрийг бие даан гаргаж болно.

61.8. Энэ хуулийн 61.7-д заасан тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн

хурал зөвшөөрвэл хурлыг зарлах, хуралдуулахтай холбогдсон зардлыг компани хариуцаж болно.

61.9.Төлөөлөн удирдах зөвлөлт /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ нь энэ хуулийн 61.4-т заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн зэлжит бус хурал хуралдуулах тухай шийдвэр гаргасан тохиолдолд санал, швардлага хүгээн авсан едрөөс хойш 45 хоногийн дотор тухайн хурлыг хуралдуулна.

61.10.Энэ хуулийн 61.9-д заасан тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулахтай холбогдсон зардлыг компани хариуцна.

62 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрх

62.1.Дараах асуудлыг зөвхөн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж шийдвэрлэн:

62.1.1.компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу компанийн дурмийн шиночилсан найруултыг батлах;

62.1.2.нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах, тусгаарлах буюу өөрчлөх замаар компанийг өөрчлен байтуулах;

62.1.3.компанийн ерийг хувьцаагаар солиж, хувьцаа нэмж гаргах, түүний тоог тогтоох;

62.1.4.компанийн хэлбэрийг өөрчлөх;

62.1.5.компанийг татан буулгах болон татан буулгах комиссыг томилох;

62.1.6.хувьцааг хуваах буюу нэгтгэх;

62.1.7.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгох, бүрэн эрхийг нь хугацаанаас нь өмнө дуусгавар болгох;

62.1.8.энэ хуулийн 38 дугаар зүйлд заасны дагуу хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаа, бусад үнэт цаасыг тэргүүн зэлжид худалдан авах эрхээ хэрэгжүүлэх эсэх;

62.1.9.компанийн жилийн үйл ажиллагданы болон санхүүгийн тайлангийн талаарх төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гаргасан дүгнэлтийг хэлэлцэж батлах;

62.1.10.энэ хуулийн арван нэгдүгээр бүлэгт заасан их

хэмжээний хэлцлийг батлах;

62.1.11.энэ хуулийн арван хоёрдугаар бүлэгт заасан сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлах;

62.1.12.энэ хуульд заасны дагуу компани өөрийн хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг зөвшөөрөх;

62.1.13.компанийн дуромд өөрөөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох;

62.1.14.энэ хуулийн 96.4-т заасан тайлан;

62.1.15.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрзэр хувьцаа зээмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр оруулсан бусад асуудал;

62.1.16.энэ хууль болон компанийн дурмээр тогтоосон бусад асуудал.

62.2.Төлөөлөн удирдах зөвлөлгүй хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа зээмшигчдийн хурлаар энэ хуулийн 62.1-д зааснаас гадна дараах асуудлыг хэлэлцэж шийдвэрлэн:

62.2.1.компанийн үнэт цаасыг гаргах;

62.2.2.гүйцэтгэх удирдлагын багийн эрх хэмжээг тогтоох;

62.2.3.компанийн гүйцэтгэх захирал болон гүйцэтгэх удирдлагын багийн тишуудийг сонгох, тэдгээрийн бүрэн эрхийг тогтоох, бүрэн эрхийг нь хугацаанаас өмнө дуусгавар болгож;

62.2.4.гүйцэтгэх удирдлагын тишууний цалин, урамшууллыг тогтоох;

62.2.5.компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаар гүйцэтгэх удирдлагаас гаргасан дүгнэлтийг хэлэлцэн батлах;

62.2.6.аудитын байгууллагыг сонгож, гэрээ байгуулах;

62.2.7.ногдол ашгийн хэмжээг тогтоож, төлөх журмыг батлах;

62.2.8.гүйцэтгэх удирдлагын дотоод зохион байгуулалтыг батлах;

62.2.9.компанийн салбар болон төлөөлогчийн газрыг байгуулах;

62.2.10.энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасны дагуу компанийн эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг тодорхойлох;

62.2.11.энэ хууль болон компанийн дурмээр тогтоосон бусад асуудал;

62.2.12.гүйцэтгэх удирдлага болон хувьцаа эзэмшигчдийн саналаар хэлээндээсээр оруулсан бусад асуудал.

63 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр хүчин төгөлдөр болох

63.1.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж байгаа асуудлыг санал хураалтаар шийдвэрлэхэд энгийн хувьцаа эзэмшигч энэ хуулийн 34 дүгээр зүйлд, давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигч энэ хуулийн 35 дугаар зүйлд заасан саналын эрх эдэлнэ.

63.2.Хуульд өөреөр заагаагүй бол нэг хувьцаа саналын нэг эрхтэй байна.

63.3.Саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигч нь санал хураалтаар шийдвэрлэх асуудал бүрээр санал өгөх эрхтэй.

63.4.Тооллогын комисс тухайн хурлаар хэлэлцэх асуудал тус бүрээр саналын эрхтэй байх хувьцааны тоо, терлийг тодорхойлно.

63.5.Энэ хууль болон компанийн дурэмд зааснаас дээгүүр хувь тогтоогоогүй, эсхүл хуульд өөреөр заагаагүй бол төвлөөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн гишүүдийг сонгохоос бусад асуудлаар гаргах шийдвэр хуралд саналын эрхтэй оролцож байгаа хувьцаа эзэмшигчдийн олонхийн саналаар хүчин төгөлдөр болно.

63.6.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн дурэмд өөреөр заагаагүй бол төвлөөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн гишүүдийг сонгохдоо нэр дэвшигчдээс хамгийн олон санал авсан хүнийг сонгоно.

63.7.Энэ хуулийн 62.1.1-62.1.6-д заасан асуудлыг хуралд оролцож

байгаа саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дайлэнх олонхоор шийдвэрлэн.

63.8. Компанийн дурмэр энэ хуулийн 62.1.1-62.1.6-д заасан асуудлыг шийдвэрлэх саналын тоог энэ хуулийн 63.7-д заснаас дэлгүүр тогтоож болно.

63.9. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх асуудлын онцлогоос хамааран зарим асуудлыг хэлэлцэх журмыг компанийн дурмэр тусгайлан тогтоож болно.

63.10. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь хэлэлцэх асуудалд ороогүй асуудлыг хэлэлцэхгүй.

63.11. Шаардлагатай гэж үзвэл энэ хуулийн 66 дугвар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх асуудлыг нэмж оруулах журмыг компанийн дүрэмд зааж болно.

64 дүгээр зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох эрх

64.1. Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг төлөөлэн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-өөс тогтоосон бүртгэлийн өдрөөр тасалбар болгон компанийн үнэт цвас эзэмшигчдийн бүртгэлийг хетлэх эрх бүхий этгээд гарган тухайн хурал зарласан этгээдэд хүргүүлнэ.

64.2. Хувьцаат компанийн хувьд бүртгэлийн өдрийг төлөөлэн удирдах зөвлөл хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах тухай шийдвэр гаргах үед тогтоох багеед энэ өдер нь тухайн хурал хуралдах өдрөөс 45-вас доошгүй хоногийн өмнө байна.

64.3. Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьд хувьцаа эзэмшигчдийн хурал болох өдер нь бүртгэлийн өдөр болно.

64.4. Бүртгэлийн өдрийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулах тухай шийдвэр болон хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зард звана.

64.5. Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт нь хувьцаа эзэмшигч бурийн эцгэ/эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, түүний эзэмшилбийн хувьцааны төрөл, тооны талзарх мэдээллийг агуулсан байна.

64.6.Компани нь хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг компанийн энгийн хувьцааны 10 буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшигч этгээдийн шаардсангаар түүнд танилцуулах үүрэгтэй.

64.7.Төлөөлөн удирдах зөвлөл хувьцаа эзэмшигчдийн бүртгэлийт хэтлэх эрх бүхий этгээдийн бичгээр ирүүлсэн зөвшөөрлийг үндэслэн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн бүртгэлд өөрчлөлт оруулна.

65 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зарыг хүргэх

65.1.Энэ хуулийн 60.1-д заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурал зарласан этгээд нь тухайн хурлын зарыг хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчид мэдээлэх үүрэг хүлээн.

65.2.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зарыг хүргэх журам, хугацааг компанийн дурмээр тогтоож болно.

65.3.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэх журмыг Санхүүгийн зохицуулах хороо тогтооно.

65.4.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зард компанийн оноосон нэр, байршил, хурал хийх өдөр, цаг, газар, хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр, хурлаар хэлэлцэх асуудал болон гаргах шийдвэрийн төсөл, түүнтэй холбогдох баримт бичигтэй танилцах журам зэрэг энэ хууль болон компанийн дурмээр тогтоосон бусад мэдээллийг тусгасан байна.

65.5.Саналын хуудсаар санал урьдчилан авах тохиолдолд санал авах саналын хуудсыг хулээн авах газар, сүүлчийн хугацааг тусгайлан мэдээлнэ.

65.6.Хувьцаа эзэмшигчдийн эзжих хурал хуралдах үед хувьцаа эзэмшигчид дараах баримт бичигтэй танилцах бололцоог олгоно:

65.6.1.компанийн санхүүгийн жилийн тайллан;

65.6.2.санхүүгийн жилийн тайллангийн талаарх аудитын байгууллагын дүгнэлт;

65.6.3.тайлангийн жилд хийгдсэн сонирхлын зөрчилтэй

хэлцэл, түүнийг эн хуулийн арван хоёрдугаар бүлэгт заасан журмын дагуу хийсэн эсэх тухай аудитын байгууллагын дүгнэлт;

65.6.4.компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлагага/ийн гишүүнд нэр дэвшиж хүний тухай танилцуулга;

65.6.5.компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, түүний эзэмшилийн хувьцааны төрөл, тоо;

65.6.6.компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын зардал, цалин, урамшуулалт;

65.6.7.хувьцаат компанийн хувьд бизнесийн үйл ажиллагааны тайлан;

65.6.8.хэлэлцэх асуудалтай холбогдсон хувьцаа эзэмшигчдийн зайлшгүй мэдэх шаардлагатай бусад мэдээлэл.

65.7.Компани нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хийх тухай мэдэгдэл гаргасан одроос эхлэн хувьцаа эзэмшигчийг эн хуулийн 65.6-д заасан баримт бичигтэй танилцах боломжоор хангах үүрэгтэй.

65.8.Компани нь хувьцаа эзэмшигчдийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдах байранд орох бололцоог хангах үүрэгтэй.

66 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын хэлэлцэх асуудалд санал оруулах

66.1.Саналын эрх бүхий энгийн хувьцааны тав буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхэд хамаарах асуудлаар болон төлөөлөн удирдах зөвлөл, тооллогын комиссын гишүүнд нэр дэвшүүлэх хүн /компанийн дүрэмд хурлаар хэлэлцэхээр заасан бол-/ий талаарх саналаа хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит хурлын хэлэлцэх асуудлын жагсвалтад оруулакаар омнек санхүүгийн жил дууссанас хойш 60 хоногийн дотор төлөөлөн удирдах зөвлөл, эсхүл гүйцэтгэх удирдлагад гаргаж болно.

66.2.Гүйцэтгэх удирдлага нь эн хуулийн 66.1-д заасны дагуу ирүүлсэн саналыг төлөөлөн удирдах зөвлөлд ажлын гурван едерт багтаан хүргүүлнэ.

66.3.Энэ хуулийн 66.1-д заасан хувьцаа эзэмшигч саналаа

бичгээр гаргах багеед түүнд гаргаж байгаа санал, түүний үндэслэл, санал оруулж байгаа хувьцаа эзэмшигчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, түүний эзэмшилийн хувьцааны төрөл, тоог тусгана.

66.4. Энэ хуулийн 66.1-д заасан хувьцаа эзэмшигч төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын гишүүнд нэр дэвшүүлэл нэр дэвшигчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр /хөрөв компанийн хувьцаа эзэмшигч бол түүний эзэмшилийн хувьцааны төрөл, тоо/, нэр дэвшүүлж байгаа хувьцаа эзэмшигчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, түүний эзэмшилийн хувьцааны төрөл, тоог тусгасан мэдэгдлийг бичгээр гаргах багеед уг мэдэгдэлд нэр дэвшүүлж байгаа үндэслэлээ зааж болно.

66.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ нь энэ хуулийн 66.3-т заасны дагуу гаргасан саналыг дор дурдсаныас бусад тохиолдолгод хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын хэлэлцэх асуудлын жагсвалтад уг саналыг хулзэн авснаас хойш ажлын 15 өдрийн дотор багтаан оруулах үүрэг хүлээн:

66.5.1. санал гаргагч нь энэ хуулийн 66.1-д заасан шаардлагыг хангагүй;

66.5.2. энэ хуулийн 66.3, 66.4-т заасан мэдээллийг бүрэн тусгагүй.

66.6. Төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ нь энэ хуулийн 66.3, 66.4-т заасны дагуу гаргасан саналыг эзлжит хурлаар хэлэлцэх асуудлын жагсвалтад оруулах, нэр дэвшигчийг бүртгэхээс татгалзсан бол энэ тухай үндэслэл бүхий тайлбарыг шийдвэр гаргаснаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор санал гаргасан хувьцаа эзэмшигчид хүргүүлнэ.

66.7. Энэ хуулийн 66.6-д заасан төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/-ийн шийдвэрийн талаар санал гаргагч шүүхэд чомдол гаргаж болно.

66.8. Төлөөлөн удирдах зөвлөл санал гаргагчийн зөвшөөрөл-гүйгээр түүний саналыг өөрчлөх эрхгүй.

66.9. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулах тухай шийдвэр гарснаас хойш хурлын товд өөрчлөлттэй оруулахыг хориглоно.

66.10. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшүүлэхэдээ

хараат бус гишүүн, ердийн гишүүний аль нь болохыг заах бөгөөд хараат бус гишүүнд нэр дэвшүүлж байгаа тохиолдолд энэ хуулиар тогтоосон шалгуурыг хангаж байгааг нотолсон байна.

67 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тооллогын комисс

67.1.Хувьцаат компанийн хувьд энэ хуулийн 60.1-д заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулах шийдвэр гаргасан этгээд хурлын тооллогын комиссыг томилох бөгөөд уг комиссын үүргийг гуравдагч этгээдээр гүйцэтгүүлэхээр тогтоож болно.

67.2.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын хэлэлцэх асуудалтай шууд холбоотой компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийг хурлын тооллогын комиссын гишүүнээр томилохыг хориглоно.

67.3.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тооллогын комисс дараах үүрэг хүлээнэ:

67.3.1.хурлын ирц /кворум/-ыг тогтоож, хурлын даргад мэдээлэх;

67.3.2.тухайн хурлын хэлэлцэх асуудал тус бурзэр оролцогч бурийн саналын эрхийн тоо, төрлийг тогтоох;

67.3.3.хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож, санал егех эрхээ хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гарах асуудалд тайлбар өгөх;

67.3.4.санал егех журмыг тайлбарлах;

67.3.5.санал егех журам болон хувьцаа эзэмшигчдийн санал егех эрхийг хангах;

67.3.6.санал хураалтыг саналын хуудсаар явуулж байгаа тохиолдолд уг саналын хуудсыг тоолж, хүлээн авах;

67.3.7.санал хураалтын дүнгийн талаар тэмдэглэл хөтөх;

67.3.8.санал тоолж, санал хураалтын дүнг нэгтгэж, дүнгийн тухай шийдвэр гарган тооллогын комиссын дарга гарын үсэг зурж, хуралд танилцуулах;

67.3.9.саналын хуудсыг компанийн архивт хадгалуулж лакаар шилжүүлэх.

67.4.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тооплогын комиссын даргын тооплогын үр дүнгийн үнэн зөвийг хариуцна.

67.5.Төвлөлөн удирдах зөвлөлөөс хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тооплогын комисст хурал хуралдуулахтай холбогдсон бусад үүргийг хариуцуулж болно.

68 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох журам

68.1.Хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд өөрийн биеэр буюу Иргэний хуульд заасны дагуу бичгээр олгосон итгэмжлэлийн үндсэн дээр өөр этгээдээр төлөөлүүлэн оролцож болно.

68.2.Энэ хуулийн 68.1-д заасны дагуу төвлөлөн оролцох итгэмжлэгдсэн төлөвлөгч энэ тухайгаа хувьцаа эзэмшигчдийн хурал эхлэхээс өмнө төвлөлөн удирдах зөвлөлд мэдэгдэх багаад түүний итгэмжлэл нь гагцхүү тухайн хуралд хүчинтэй байна.

68.3.Төвлөлөн удирдах зөвлөлөөс хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хойшлуулсан боловч тухайн хурлаар хэлэлцэхээр товлосон асуудлыг өөрчлөөгүй тохиолдолд энэ хуулийн 68.1-д заасан итгэмжлэл дараагийн хуралд хүчинтэй байна.

68.4.Саналын хуудсаар саналаа ирүүлсэн хувьцаа эзэмшигчийг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцсоond тооцно.

68.5.Хувьцаат компанийн хувьд бүртгэлийн одреес хойши хувьцаагаа бусдад шилжүүлэсэн этгээд шинэ эзэмшигчид хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох итгэмжлэл олгох, эсхүл шинэ эзэмшигчийн егсэн зааврын дагуу санал вгч болно.

68.6.Компанийн нэгж хувьцааг хэд хэдэн этгээд дундаа хэсгээр өмчилж байгаа тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож санал өгөх эрхийг дундаа хэсгээр өмчлөгчдийн харилцан тохиролцсоноор хэн нэг нь, эсхүл тэдний төлөвлөгч хэрэгжүүлнэ.

68.7.Энэ хуулийн 68.6-д заасны дагуу төвлөлөн оролцох эрхийг Иргэний хуульд заасны дагуу баталгаажуулсан байна.

69 дүгээр зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын ирц /кворум/, хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хүчин төгөлдөр болох

69.1.Компанийн саналын эрх бүхий хувьцааны 50-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчид хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцсоноор тухайн хурал хүчин төгөлдөр болно.

69.2.Компанийн дүрмээр хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын ирцийн хувийг энэ хуулийн 69.1-д зааснаас дэзгүүр тогтоож болно.

69.3.Энэ хуулийн 69.1-д заасан хувь хүрээгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хүчин төгөлдөр бус гэж үзэн тухайн хурлыг хойшлуулж, дахин хуралдах өдрийг товлох багаад энэ тохиолдолд хойшлогдсон хурлаар хэлэлцэх асуудлыг өөрчлөхийг хориглоно.

69.4.Компанийн дүрмээр илүү өндөр хувь тогтоогоогүй бол саналын эрхийн 20 буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчид хуралд оролцсоноор энэ хуулийн 69.3-т заасны дагуу хойшлогдсон хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хүчин төгөлдөр болно.

69.5.Компанийн дүрмээр илүү өндөр хувь тогтоогоогүй бол энэ хуулийн 62.1.1-62.1.6-д заасан асуудлыг хэлэлцэх хойшлогдсон хурал нь саналын эрхийн гуравны нэгээс доошгүй хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчид оролцсоноор хүчин төгөлдөр болно.

69.6.Энэ хуулийн 69.3-т заасны дагуу хойшлогдсон хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг ажлын 20 өдрийн дотор хуралдуулах багаад уг хурал хуралдахаас ажлын долоогоос доошгүй өдрийн өмнө хувьцаа эзэмшигчдийн хурал болох газар, өдөр, цагийг дахин мэдээлно.

69.7.Хувьцаат компанийн хувьд энэ хуулийн 69.3-т заасны дагуу хойшлогдсон хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд бүртгэлийн өдрийг өөрчлөхгүй.

69.8.Энэ хуулийн 69.3-т заасны дагуу хүчин төгөлдөр бус гэж үзсэн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд ирүүлсэн саналыг хойшлогдсон хурлын ирц, санал хураалтын дунд оруулан тооцно.

69.9.Хойшлогдсон хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь энэ хуулийн 69.6-д заасан хугацаанд хуралдах чадаагүй бол шинээр хурал зарлах багаад ирц /кворум/-ийг энэ хуулийн 69.1-д зааснаар тогтоон.

70 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, түүний шийдвэрийн талаар гомдол гаргах

70.1.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, түүний шийдвэрийн талаар хуралд оролцоогүй, эсхүл оролцсон боловч эсрэг саналтай байсан хувьцаа эзэмшигч дараах үндэслэлээр шүүхэд гомдол гаргаж болно:

70.1.1.энэ хууль, түүнд нийцүүлэн эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон журам, компанийн дүрэмд заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлаагүй.

70.1.2.хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдах шийдвэр гарснаас хойш хуралдах өдөр, газрыг өөрчилсөн;

70.1.3.хурлаар хэлэлцэхээр товлоогүй асуудлыг хэлэлцсэн.

70.2.Хувьцаат компанийн хуралд оролцоогүй, эсхүл оролцсон боловч эсрэг саналтай байсан хувьцаа эзэмшигч энэ хуулийн 70.1-д заасан үндэслэлээр Санхүүгийн зохицуулах хороонд гомдол гаргах эрхтэй.

71 дүгээр зүйл.Саналын хуудас

71.1.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар шийдвэрлэх асуудлаар өгөх саналыг саналын хуудсаар авах бөгөөд хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани энэ аргыг хэрэглэж болно.

71.2.Хувьцаа эзэмшигч энэ хуулийн 71.1-д заасны дагуу өгөх саналлаа саналын хуудсанд тэмдэглэн тогтоосон журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тооплогын комисст ирүүлнэ.

71.3.Энэ хуулийн 71.1-д заасан саналын хуудасны агуулга, загварыг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарласан этгээд батална.

71.4.Саналын хуудсанд дараах зүйлийг тусгана:

71.4.1.компанийн оноосон нэр;

71.4.2.хурал хуралдах газар, өдөр, цаг;

71.4.3.хувьцаа эзэмшигчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, түүний эзэмшийн хувьцааны төрөл, тоо;

71.4.4.санал хуваалтаар шийдвэрлэх асуудлын томъёолол, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд нэр давшигчийн эцэг

/зх/-ийн нэр, оврийн нэр;

71.4.5.төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын гишүүдийг сонгоход хэрэглэх санал хураах аргын нэр /ердийн, кумулятив/.

71.5.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний сонгуульд ердийн журмаар саналаа өгөхэд асуудал бүрээр "зэвшөөрсөн", "татгалзсан", "түдгэлзсон" аль нь болохыг тэмдэглэсэн саналын хуудсыг, кумулятив аргаар санал өгөхэд уг аргын тухай тайлбар бүхий тухайн нэр дэвшигчид өгөх саналын тоог тус тус тэмдэглэсэн саналын хуудсыг хэрэглэнз.

72 дугаар зүйл.Саналын хуудсыг хүчинтэйд тооцох

72.1.Саналын хуудсаар өгсөн саналыг дараах тохиолдолд хүчинтэйд тооцно:

72.1.1.ердийн журмаар санал өгөх асуудалд санал өгөх хувилбарын зөвхөн нэгийг тэмдэглэсэн;

72.1.2.төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын гишүүдийг ердийн журмаар санал хурааж сонгох тохиолдолд нэр дэвшигчийг дэмжсэн санал нь сонгогдох гишүүдийн тооноос илүүгүй байх;

72.1.3.кумулятив аргаар санал хураан сонгох тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын гишүүнд нэр дэвшигч бүрд өгсөн саналын тооны нийлбэр нь тухайн хувьцаа эзэмшигчийн саналын эрхийн тооны нийт дунгзээс илүүгүй байх бөгөвд саналын эрхийн тооны нийт дун нь тухайн хувьцаа эзэмшигчийн зээмшиж байгаа саналын эрх бүхий энгийн хувьцааны тоог сонгогдох гишүүний тоогоор үргүүлсэнтэй тэнцүү байна.

72.2.Төлөөлөн удирдах зөвлөл болон бусад удирдлагын байгууллагын гишүүнийг сонгохоос бусад тохиолдолд санал өгөх хувилбарын зөвхөн нэгийг нь тэмдэглэсэн байна.

73 дугаар зүйл.Эчнээ санал хураалтаар компанийн хувьцаа эзэмшигчид шийдвэр гаргах

73.1.Хувьцаат компани нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхэд хамаарах асуудлыг хуралдуулахгүйгээр хувьцаа эзэмшигчдээс

эчнээс санал хураалт явуулах замаар шийдвэрлж болох бөгөөд эчнээс санал хураалтыг саналын хуудсыг ашиглан явуулна.

73.2.Хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит хурлыг эчнээс санал хураалтаар орлуулахыг хориглоно.

73.3.Эчнээс санал хураалт явуулах шийдвэрийг төлөөлөн удирдах зөвлөл гаргах бөгөөд ут шийдвэрт дараах зүйлийг тусгана:

73.3.1.эчнээс санал хураалтаар шийдвэрлэх асуудал;

73.3.2.саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг гаргах бүртгэлийн едер;

73.3.3.саналын хуудсыг хувьцаа эзэмшигчид хүргүүлэх хугацаа;

73.3.4.саналын хуудсыг хүлээн авах сүүлчийн едер;

73.3.5.саналын хуудасны агуулга болон загвар;

73.3.6.эчнээс санал хураалт явуулахтай холбогдуулан хувьцаа эзэмшигчид танилцуулах баримт бичгийн жагсаалт, тэдээртэй танилцах газар.

73.4.Эчинээс санал хураалтад оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийг эн хуулийн 64 дүгээр зүйлд заасны дагуу тодорхойлно.

73.5.Эчинээс санал хураалтын саналын хуудсанд эн хуулийн 71.4.1, 71.4.3-71.4.5-д заасан мэдээллийг тусгахын зэрэгцээ саналын хуудсыг хүлээн авах сүүлчийн едрийг заасан байна.

73.6.Хувьцаат компанийн хувьд эчинээс санал хураалтын саналын хуудсыг эргүүлэн хүлээн авах сүүлчийн едреес ажлын 30-аас доошгүй едрийн өмнө хувьцаа эзэмшигчид тараана.

73.7.Нийт саналын эрхийн 50-аас дээш хувийг эзэмшигчид саналаа ирүүлснээр эчинээс санал хураалтыг хүчинтэйд тооцох бөгөөд саналаа ирүүлсэн хувьцаа эзэмшигчдийн саналын олонхоор тухайн асуудлыг шийдвэрлэнэ.

73.8.Эчинээс санал хураалтаар ирүүлсэн саналыг тоолох, дүнг гаргах ажлыг эн хуулийн 67 дугаар зүйлд заасан эрх, үүрэг бүхий толголтын комисс зохион байгуулна.

73.9.Хурлын тооллогын комисс нь саналын хуудсыг хулээн авсан сүүлчийн одреес хойш ажлын турван одрийн дотор энээс санал хураалтын дүнгийн тухай тайлан гаргаж, тооллогын комиссын дарга, гишүүд гарын усг зурж, төлөөлөн удирдах зөвлөлдөр хүлээлгэн ённа.

73.10.Энээс санал хураалтын дүнгийн тухай тайланд дараах зүйлийг тусгана:

73.10.1.саналын хуудсыг хувьцаа эзэмшигчдэд тараасан одер;

73.10.2.энээс санал хураалтаар шийдвэрлэсэн асуудал;

73.10.3.санал ирүүлсэн хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт, эзэмшиж байгаа хувьцааны тоо;

73.10.4.шийдвэрлэх асуудал бүрээр саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн өгсөн саналын нийт тоо;

73.10.5.энээс санал хураалтын дүн;

73.10.6.энээс санал хураалтаар гаргасан шийдвэр.

73.11.Хурлын тооллогын комиссын тайланг үндэслэн төлөөлөн удирдах зөвлөл шийдвэр гаргах бөгөөд уг шийдвэрийг тайлан хулээн авснаас хойш ажлын 7 едрийн дотор хувьцаа эзэмшигчид мэдээлно.

74 дүгээр зүйл.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл

74.1.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал дууссанаас хойш ажлын 15 едрийн дотор хурлын тэмдэглэлийг гаргаж, хурлын дарга гарын усг зурах бөгөөд уг тэмдэглэлийн үнэн зөвийг хурлын дарга хариуцна.

74.2.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэлд дараах мэдээллийг агуулсан байна:

74.2.1.хурал болсон газар, он, сар, одер, цаг;

74.2.2.хурлын даргын эцэг /эх/-ийн нэр, бөрийн нэр;

74.2.3.хурлаар хэлэлцсэн асуудал;

74.2.4.хувьцаа эзэмшигчдийн саналын эрхийн тоо, хурлын ирц;

74.2.5.саналын хуудас хэрэглэсэн бол уг саналын хуудасны загвар;

74.2.6.хурлаар шийдвэрлэсэн асуудал тус бүрээр зөвшөорсон, татгалзсан, түдгэлэсэн саналын тоо, гаргасан шийдвэрийн бүрэн томьёолол.

74.3.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэлд алдаа гарсан нь уг хурлын шийдвэрийг хүчингүй болгох үндэслэл болохгүй.

74.4.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын санал хураалтын дүн, гаргасан шийдвэрийг тухайн хурал дээр зарлан мэдэгдэнэ.

74.5.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон энэ санал хураалтавар гаргасан шийдвэрийг тухайн хурал дээр, эсхүл хурал дууссаны дараа санал хураалтын дүн, гаргасан хурлын шийдвэрийг хүргүүлэх замаар мэдэгдэнэ.

74.6.Компани болон хувьцаа эзэмшигч нь шаардлагатай гж үзвэл хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэлийн үнэн зөвийн баталгаа болгож тодорхой техник хэрэгсэл ашиглан бичлэг хийж болно.

74.7.Энэ хуулийн 74.6-д заасны дагуу хувьцаа эзэмшигч бичлэг хийсэн тохиолдолд түүний хувийг компани шаардан авч хадгална.

75 дугаар зүйл. Телеөлөн удирдах зөвлөл

75.1.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын чөлөөт цагт компанийн эрх барих байгууллага нь телеөлөн удирдах зөвлөл байна.

75.2.Хувьцаат компани нь телеөлөн удирдах зөвлөлтэй байх бөгөөд хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлгүй байж болно.

75.3.Телеөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тоог компанийн дүрмээр тогтооно.

75.4.Хувьцаат компани болон төрийн емчийн компанийн телеөлөн удирдах зөвлөл нь ёс буюу түүнээс дээш гишүүнтэй байх ба тэдгээрийн гуравны ногээс доошгүй хувь нь хараат бус гишүүн байна.

75.5.Компанийн дүрэмд заасан бол хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн телеөлөн удирдах зөвлөл хараат бус гишүүнтэй байж болно.

75.6.Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас энэ

хуулийн 75.4-т заасан тооны хараат бус гишүүнийг төлөөлөн удирдах зөвлөлд сонгож чадаагүй тохиолдолд тухайн компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэх чадваргүйд тооцогдоно.

75.7.Энэ хуулийн 75.6-д заасан тохиолдолд компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдсанас хойш ажлын таван өдөрт багтаан дараагийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын товыг тогтоож, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийг сонгох асуудлыг дахин хэлэлцүүлнэ.

75.8.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн болон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь компанийн засаглалын чиглэлээр сургалтад хамрагдаж, гэрчилгээ авсан байна.

76 дугаар зүйл.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүрэн эрх

76.1.Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь энэ хууль болон компанийн дурмээр хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхэд хамааруулсанас бусад дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

76.1.1.компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийг тогтоох;

76.1.2.хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит болон эзлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулах;

76.1.3.хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх асуудал, саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг гаргах бүртгэлийн өдер болон хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулахтай холбогдох бусад асуудлыг шийдвэрлэх;

76.1.4.компанийн зарласан хувьцааны төрөл болон тоонд багтаан хувьцаа гаргах;

76.1.5.компанийн дүрэмд заасан хувьцаанд хамаарах болон бусад үнэт цаас гаргах;

76.1.6.энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасны дагуу эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн эрхийн зах эзэллийн үнийг тогтоох;

76.1.7.верийн гаргасан хувьцаа, бусад үнэт цаасыг худалдан авах буюу эргүүлэн авах;

76.1.8.компанийн гүйцэтгэх удирдлагыг сонгох, өөрчлөх,

түүний бүрэн эрхийг тогтоох;

76.1.9.компанийн гүйцэтгэх удирдлагатай байгуулах гэрээний нехцэл, түүнд олгох шагнал, урамшуулал, хариуцлагын хэмжээг тогтоох;

76.1.10.аудитын байгууллагыг сонгож, түүнтэй байгуулах гэрээний нехцэлийг тогтоох;

76.1.11.компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүтийн тайлангийн талаар дүгнэлт гаргах;

76.1.12.компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол ногдол ашгийн хэмжээ, түүний төлөх журмыг тодорхойлох;

76.1.13.төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааны болон компанийн засаглалын дотоод журмыг батлах;

76.1.14.компанийн салбар болон төлөөлөгчийн газар байгуулах;

76.1.15.компанийг верчлен байгуулах талаар хувьцаа зэмшигчдийн хурлын шийдвэрийн төслийг бэлтгэх, гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;

76.1.16.энэ хуулийн арван нэгдүгээр бүлэгт засны дагуу их хэмжээний хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох;

76.1.17.энэ хуулийн арван хоёрдугаар бүлэгт тодорхойлсон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох;

76.1.18.энэ хууль болон компанийн дүрмээр тогтоосон бусад асуудал.

76.2.Хувьцаат компанийн хувьд энэ хуулийн 76.1.6, 76.1.10, 76.1.17-д засан асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэхэд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүд заавал оролцож санаалва өгнө.

77 дугаар зүйл.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийг сонгох, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний бүрэн эрхийг хугацаанаас нь омно дуусгавар болгох

77.1.Энэ хууль болон компанийн дүрмээр тогтоосон журмын дагуу

хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгоно.

77.2. Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний бурэн эрхийн хугацаа дараа жилийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдах өдрөөр дуусгавар болох бөгөөд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг улируулан сонгож болно.

77.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн эзжжит бус хурлын шийдвэрээр төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний бурэн эрхийг хугацаанаас нь омни дуусгавар болгож болох бөгөөд төлөөлөн удирдах зөвлөлийг кумулятив аргаар сонгосон бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийг зөвхөн бурэн бүрэлдэхүүнээр нь хугацаанаас нь омни бурэн эрхийг нь дуусгавар болгож болно. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн нь хувь хүн байна.

77.4. Хувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн ердийн болон харавт бус гишүүнийг сонгох саналыг тус тусад нь тоолно. Санал хураах кумулятив аргыг хэрэглэх журмыг Санхүүгийн зохицуулах хороо тогтоондо.

77.5. Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол удаан хугацаагаар үүргээ хэрэгжүүлэх боломжгүй болсон, чөлөөлгэдэх хүснэгтээ гаргасан, эсхүл нас барсан төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг орлох этгээдийг нэхэн сонгууль хүртэл төлөөлөн удирдах зөвлөл түр томилж болно.

77.6. Энэ хуулийн 77.5-д заасны дагуу томилогдсон этгээд нь харавт бус гишүүнд төвигдах шаардлагыг хангасан байх ба төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний эрхийг эзэлнэ.

78 дугаар зүйл. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга

78.1. Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргыг төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн дотроос нийт гишүүний олонхийн саналаар сонгоно.

78.2. Компанийн дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, түүний хурлыг хуралдуулах, хурал даргалах, хурлын тэмдэглэлийг хэтлүүлэх, хяналт тавих үүргийг гүйцэтгэнэ.

78.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргыг түр зэгүйд түүний үүргийг төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргын, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн томилсон гишүүн гүйцэтгэнэ.

79 дүгээр зүйл. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн

79.1. Энэ хуулийн 81.2-т зассан нэр дэвшүүлэх хороо нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүнд дараах шалгуурыг хангасан хүний нэрийг дэвшүүлнэ:

79.1.1.өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааны таваас дээш хувийг эзэмшидэгтүй;

79.1.2.өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанийн болон компани оролцогч нь болж байгаа компанийн нэгдлийн бусад оролцогчид эрх бүхий албан тушаалт эрхэлдэггүй;

79.1.3.терийн үйлчилгээнийхээс бусад териин алба хашдагтуй;

79.1.4.компанитай бизнесийн аливаа холбоогүй.

79.2.Териин өмчт болон териин өмч давамгайлсан компанийн хувьд хараат бус гишүүнд тухайн компанийг удирдах мэргэжлийн өндөр ур чадвартай хүний нэрийг компанийн сайн засаглалыг дэмжих зорилготой териин бус байгууллагас дэвшүүлж болно.

79.3.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн нь бусад гишүүний адил эрх, үүрэгтэй байхас гадна дараах нэмэлт үүргийг хүлээнэ.

79.3.1.төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллага, гаргасан бодлого, шийдвэр нь тухайн компанийн эрх ашигт сергеев наелеелсен эсэх, үйл ажиллагаа нь хууль тогтоомж, дүрэм, журамд нийцэн эсэхэд хяналт тавих, зорчлоос урьдчилан сэргийлэх, зерчил илэрвэл уг зерчлийг арилгахыг холбогдох этгээдээс шаардах, шаардлагыг эс билүүлбэл уг асуудлыг төлөөлөн удирдах зөвлөлд тавьж шийдвэрлүүлэх, улмаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах шаардлагыг хүргүүлэх;

79.3.2.компанийн үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах талаар гүйцэтгэх удирдлагад үүрэг өгч, хэрэгжүүлтийг хянах, холбогдох этгээдээс шаардах;

79.3.3.хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд биечлэн оролцож, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрийн талаар зарчмын зерүүтэй

байр суурьтай байсан бол энэ тухайгаа мэдээлж, хувьцаа эзэмшигчдийн асуултад хариулах, тодруулга хийх.

79.4. Төрийн болон орон нутгийн өмчтүү компани, 50 буюу түүнээс дээш хувийн төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн энэ хуулийн 76.1, 79.3-т зааснаас гадна дараах эрх, уураатай:

79.4.1. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгоор бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль⁸-ийн дагуу зохион байгуулах худалдан авалтын талаар санал боловсруулах;

79.4.2. Гүйцэтгэх удирдлагатай байгуулсан гэрзний дагуу бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг холбогдох хуулийн зарчимд нийцүүлэн үр ашигтай зохион байгуулж байгаа эсэхэд хяналтавих.

80 дугаар зүйл. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурал

80.1. Компанийн дүрэмд өөреөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлыг сард нэг удаа хуралдуулах бөгөөд шаардлагатай гэж үзвэл нэмэлт хурал хийж болно.

80.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлаас тогтоол гаргах бөгөөд түүнд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын дарга гарын үсэг зурна.

80.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлыг төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, түүний гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага болон компанийн дүрэмд заасан бусад этгээдийн санаачилга, шаардлагаар хуралдуулна.

80.4. Төлөөлөн удирдах зөвлөл үйл ажиллагааныхаа журмыг тогтоож батлах бөгөөд төлөөлөн удирдах зөвлөл энээс санал хуваалтаар шийдвэр гаргаж болно.

80.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурал гишүүдийнх нь дийлэнх олонх оролцсоноор хүчин төгөлдөр болно.

80.6. Хуульд өөреөр заагаагүй, эсхүл компанийн дүрмээр тусгайллан өндер хувь тогтоогоогүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хуралд оролцож байгаа гишүүдийн дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэр хүчин төгөлдөр болно.

⁸ Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгоор бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль—“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 2005 оны 48 дугаарт нийтлэгдсэн.

80.7. Энэ хууль болон компанийн дүрэмд заасны дагуу тухайн шийдвэрлэж байгаа асуудлаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн зарим гишүүн санал өгөх эрхгүй байвал шийдвэрийг саналын эрхтэй төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэрлэн.

80.8. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тоо нь тогтоосон нийт гишүүний тооноос хоёр дахин багассан тохиолдолд компани нь турван сарын дотор төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийг сонгохоор хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжит бус хурлыг хуралдуулна.

80.9. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлаар асуудал шийдвэрлэхэд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн бүр саналын нэг эрхтэй байна.

80.10. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн санал тэнцсэн тохиолдолд даргын саналаар асуудлыг шийдвэрлэхээр компанийн дүрэм болон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагаваны журамд зааж болно.

80.11. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлд дараах зүйлийг тусгана:

80.11.1. хурал хуралдсан газар, өдөр, цаг;

80.11.2. хуралд оролцсон гишүүд;

80.11.3. хурлаар хэлэлцсэн асуудал;

80.11.4. санал хураалтаар шийдвэрлэсэн асуудал болон санал хуваалтын дүн;

80.11.5. гаргасан шийдвэр;

80.12. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлд хуралд оролцсон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүд гарын үсэг зурах багауд тухайн тэмдэглэлийн үнэн зөвийг тухайн хурлын дарга хариуцна.

80.13. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн аль нэг гишүүн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэлд гарын үсэг зурахаас татталзсан бол энэ тухай бичгээр тайлбар гаргана.

80.14. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлийг буруу хетелсен нь тухайн хурлаас гаргасан шийдвэрийг хүчингүй болгох үндэслэл болохгүй.

81 дүгээр зүйл. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх хороо

81.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь шаардлагчтой тэж үзвэл тодорхой асуудал эрхэлсэн байнгын болон түр хороог байгуулж болно.

81.2.Хувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь аудитын, цалин, урамшууллын, нэр дэвшүүлэх хороодтой байх бөгөөд эдгээр хороодын гишүүдийн гуравны хоёртос доошгүй нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүдээс бүрдэнэ.

81.3.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хороо нь тодорхой чаг үүрэгтэй байх бөгөөд тухайн асуудлаар дүгнэлт гаргаж, төлөөлөн удирдах зөвлөлд танилцуулах, энэ хуульд заасан зарим асуудлаар шийдвэр гаргах бүрэн эрхтэй.

81.4.Энэ хуулийн 81.2-т заасан аудитын хорооны дарган нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн байх бөгөөд уг хороо нь дараах чиглэлээр дүгнэлт гаргаж, төлөөлөн удирдах зөвлөлд танилцуулна:

81.4.1.компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийг олон улсын стандартад нийцүүлэх, дотоод хяналтын болон эрдээлийн удирдлагын үйл ажиллагаа, санхүүгийн тайлтан, санхүү, эдийн засгийн бусад мэдээллийн үзүүн бодит байдалд хяналт тавих;

81.4.2.дотоод хяналтын албаны удирдлага, ажилтныг томилох, цалин, урамшууллыг тогтоох санал боловсруулах;

81.4.3.аудитын байгууллагыг сонгох, түүний ажлын хөлсний хэмжээг тогтоох талаар санал боловсруулах;

81.4.4.их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэлд хяналт тавих, дүгнэлт гаргах;

81.4.5.компанийн дүрэмд заасан болон төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс шаардлагатай гэж үзсэн бусад асуудал.

81.5.Энэ хуулийн 81.2-т заасан нэр дэвшүүлэх хороо нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнүү:

81.5.1.компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг тодорхойлж, ур чадвар, мэдлэг, боловсрол, ажлын туршлага зэргийг үнэлэх шалтуурыг тогтоох;

81.5.2.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигчийн ур чадвар, мэдлэг, боловсрол, ажлын туршлага, харин хараат бус гишүүний хувьд энэ хуулийн 79.1-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэхэд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

81.5.3.телеөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшигчийг бүртгэн сонгон шалгаруулалт хийж, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд шууд нэр дэвшүүлэх;

81.5.4.телеөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын гишүүдийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

81.5.5.гүйцэтгэх удирдлагатай байгуулах гэрээний нөхцелийг боловсруулах;

81.5.6.телеөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнээс бусад компанийн эрх бүхий албан тушаалтны ажлын гүйцэтгэлд гүйцэтгэх удирдлагаас өгсөн үнэлгээнд дүгнэлт гаргах;

81.5.7.энэ хуулийн 59.5-д заасан үндэслэлээр төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүрэн эрх нь дуусгавар болсноос хойш турван жилийн хугацаанд тухайн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн байсан этгээдийн нэрийг аливаа хувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд дэвшүүлэхээс татгалзах.

81.6.Энэ хуулийн 81.2-т заасан цалин, урамшууллын хороо нь дараах чиглэлээр дүгнэлт гаргаж, төлөөлөн удирдах зөвлөлд танилцуулна:

81.6.1.компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлага болон бусад эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын талаар баримтлах бодлогыг батлах, түүний хэргэжилтэд хяналт тавих;

81.6.2.төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлага, бусад эрх бүхий албан тушаалтанд олгох цалин, урамшууллын дээд хязгаарыг тогтоох, тогтоосон хэмжээнд багтаан цалин, урамшуулалт олгох санал боловсруулах;

81.6.3.компанид мөрдөж байгаа ажлын үр дүнтэй холбогдсон компанийн урамшууллын системийн зорилтыг тодорхойлж, үр дүнг үнэлэх.

82 дугаар зүйл.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга

82.1.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн даргыг төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргын санал болгосноор төлөөлөн удирдах зөвлөл томилно.

82.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга дараах үүрэг хүлээнэ:

82.2.1. хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бичигтэй хариуцан хотлох, хувьцаа эзэмшигчид мэдээлэл хүргэх;

82.2.2. хувьцаа эзэмшигчдийн болон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын бэлтгэлийг хангах, хурлын зар, хэлэлцэх асуудалтай холбоотой мэдээлэл болон гарах шийдвэрэйн төсөл, бусад баримт бичгийг зохих журмын дагуу бэлтгэх, хүргэх ажлыг зохион байгуулах;

82.2.3. хувьцаа эзэмшигчдийн болон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлийг хотлох, гарах шийдвэрэйг зохих журмын дагуу баталгаажуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

82.2.4. хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх захирал болон бусад оролцогч талуудын хоорондын үйл ажиллагааны уялдааг хангах ажлыг зохион байгуулах;

82.2.5. төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дотоод үйл ажиллагааг хариуцан зохицуулах.

82.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн даргын эзгүйд түүнийг орпох этгээдийг томилно.

83 дугаар зүйл. Гүйцэтгэх удирдлага

83.1. Гүйцэтгэх удирдлага нь компанийн дүрэм болон төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-тэй байгуулсан гэрээнд зассан эрх хэмжээний дотор компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулна.

83.2. Компанийн дүрэмд гүйцэтгэх удирдлагыг багаар хэрэгжүүлэхээр звагаагүй бол хувь хүн хэрэгжүүлнэ.

83.3. Хувь хүн гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлж байгаа тохиолдолд уг этгээд компанийн гүйцэтгэх захирал байна.

83.4. Компанийн гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлэгч этгээд нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн байж болох бөгөөд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга байхыг хориглоно.

83.5.Хууль болон компанийн дүрэмд оөрөөр заагаагүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ зөвшөөрсөн тохиолдолд гүйцэтгэх захирал, эсхүл гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлэгч багийн гишүүн нь оор компани, аж ахуйн нэгжийн удирдлагад давхар ажиллаж болно.

83.6.Гүйцэтгэх удирдлага нь төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-тэй байгуулсан гэрээний үндсэн дээр үйл ажиллагаагаа явуулна.

83.7.Энэ хуулийн 83.6-д заасан гэрээнд төлөөлөн удирдах зөвлөлийг төлөөлж, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын дарга/ гарын үсэг зурах бөгөөд гэрээнд гүйцэтгэх удирдлагын эрх, үүрэг, хариуцлагын хэмжээ, хязгаар, хариуцлагас чөлөөлөх үндэслэл, холс, урамшуулал зэрэг асуудлыг тусгасан байна.

83.8.Гүйцэтгэх удирдлага нь төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд хэлцэл хийх, гэрээ байгуулах, компанийг төлөөлөх зоргээр компанийн нэрийн өмнөөс итгэмжлэлгүйгээр үйл ажиллагаа явуулна.

83.9.Гүйцэтгэх удирдлагыг багаар хэрэгжүүлэх тохиолдолд компанийн дүрэм болон төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-тэй байгуулсан гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор багийн гишүүдийн ажиллах дотоод журмыг төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй зөвшилцсөний үндсэн дээр баталж мөрдөнө.

83.10.Энэ хуулийн 83.9-д заасан журамд дараах зүйлийг тусгасан байна:

83.10.1.багийн ахлагч болон гишүүдийн эрхлэх ажил үүргийн хуваарь, ажлын харилцан уялдаа холбоог зохицуулах байдал;

83.10.2.багийн ахлагчийг томилох журам;

83.10.3.багийн ахлагчийн эрх, үүрэг, хариуцлага.

83.11.Энэ хуулийн 83.9-т заасан баг нь төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-ийн өмнө компанийн үйл ажиллагадны талаар хамтын хариуцлага хулээнэ.

83.12.Гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлэгч баг энэ хуулийн 83.8-д

заасны дагуу гарээ, хэлцэл хийх, талееллийг хэрэгжүүлэх тохиолдолд компанийг төлөвлөж багийн ахлагч гарын үсэг зурна.

83.13.Энэ хуулийн 83.12-т заасан багийн ахлагчийг төлөөлөн удирдах зөвлөлтийг зөвшүүлцэн багийн гишүүд сонгох бөгөөд багийн ахлагч компанийн гүйцэтгэх захирлын үүргийг гүйцэтгэнэ.

83.14.Гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлэгч багийн хурал, гаргасан шийдвэрийн тэмдэглэлийг заавал хетлех бөгөөд ут тэмдэглэлийн үнэн зөвийг багийн ахлагч биечлэн хариуцна.

83.15.Гүйцэтгэх удирдлагын бүрэн эрхийг зогсоож шийдвэрийг төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ хэдийд ч гаргах эрхтэй.

**АРАВДУГААР БҮЛЭГ
КОМПАНИЙН ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ
ХҮЛЭЭХ ХАРИУЦЛАГА**

84 дүгээр зүйл.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан

84.1.Компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын багийн гишүүн, гүйцэтгэх захирал, санхүүгийн албаны дарга, ерөнхий нягтлан бодогч, ерөнхий мэргэжилтэн, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга зэрэг компанийн албан ёсны шийдвэрийг гаргахад болон гэрээ, хэлцэл хийхэд шууд болон шууд бусаар оролцдог этгээдийг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд тооцно.

84.2.Компани ёврийн онцлогтоо тохируулан эрх бүхий албан тушаалтны жагсаалтыг компанийн дүрэмдээ заасан байна.

84.3.Дараах этгээдийг компанийн эрх бүхий албан тушаагд ажиллахыг хориглоно:

84.3.1.хуульд ёвреев заагаагүй бол төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллага, цэрэг, цагдва, шүүх, прокурорын байгууллагад удирдах албан тушаал хашдаг;

84.3.2.ял шийтгэл здэлж байгаа,

84.4.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь дараах үүрэгтэй:

84.4.1.хууль болон компанийн дүрэм, журамд заасан бүрэн эрхийн хурээнд ажиллаж, эрх мэдлээ хэрэгжүүлэх;

84.4.2.үйл ажиллагаандaa компанийн эрх ашгийг дээдлэх зарчмыг баримталж, энэ хууль болон компанийн дүрмээр тогтоосон үүргээ чанд биелүүлэх;

84.4.3.компанийн эрх ашгыг нийцүүлэн үндэслэлтэй шийдвэр гаргах;

84.4.4.шийдвэр гаргахдаа сонирхлын зерчлеөс зайлсхийж сонирхлын зерчил үүссэхээр бол энэ тухайгаа тухай бүр мэдэгдэх;

84.4.5.өөрийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхдээ хендлэгийн этгээдээс бэлэг, урамшуулалт авахгүй байх;

84.4.6.компанийн нууцад хамаарах мэдээллийг бусдад задруулах, хувийн сонирхлын зорилгоор ашиглахгүй байх.

84.5.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан компанийтай байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээнд өөрөөр звагаагүй бол албан тушаалаасаа өөрчлөгдсөнөөс хойш турван жилийн туршид энэ хуулийн 84.4.6-д заасан үүргийг хүлээнз.

84.6.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь энэ хуулийн 84.4, 84.5-д заасан үүргээ биелүүлэхгүй, удаа дараа зөрчсөнөөс компанийд хохирол учруулсан бол учруулсан хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр нохон төлнө.

84.7.Төлөөлен удирдах зөвлөлийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлага нь энэ хуулийн 84.4-т заасан үүргээ биелүүлэхгүй бол компанийн хувьцаа эзэмшигч уг албан тушаалтнаар компанийд учруулсан хохирлыг нохон төлүүлэхээр шлуухэд нохэмжлэл гаргах эрхтэй.

84.8.Төлөөлен удирдах зөвлөлийн шийдвэрийн улмаас компанийд хохирол учирсан бол уг шийдвэрийн эсрэг саналтай байсан болон тухайн асуудлыг шийдвэрлэсэн хуралд оролцоогүй гишүүн хариуцлагас чөлөөлөгднө.

84.9.Энэ хуулийн 84.4-т заасныг зорчин шийдвэр гаргасан албан тушаалтнууд хамтын хариуцлага хүлээх бөгөөд хохирлыг тэнцуу хэмжээгээр нохон төлнө.

84.10.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн нийт гаргасан хувьцаалын 20 бичүү түүнчэс дэхш хувийг нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшидэг этгээд нь энэ хуулийн 84 дүгээр зүйлд заасан

хариуцлагыг эрх бүхий албан тушаалтны ногэн адил хулээн.

85 дугаар зүйл.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтны хүлээх хариуцлага

85.1.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь тухайн албан тушаалд томилогдоноос хойш 10 хоногийн дотор өөрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн жагсаалтыг гаргаж, төлвөепен удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн даргад өгөх бөгөөд уг жагсаалтад өөрчлөлт орсон тухай бурд нь 10 хоногийн дотор компанид мэдэгдэнэ.

85.2.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан дор дурдсан хууль бус үйлдэл, эс үйлдлийн улмаас компани, хувьцаа эзэмшигч болон зээлдүүлэгчид учруулсан хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр нөхөн төлнө:

85.2.1.компанийн нэрийг хувийн сонирхлоор ашигласан;

85.2.2.хувьцаа эзэмшигч болон зээлдүүлэгчид санаатайгаар хуурамч мэдээлэл өгсөн;

85.2.3.мэдээлэл өгөх үүргээ биелүүлээгүй;

85.2.4.энэ хуулийн 97 дугаар зүйлд заасан компанийн баримт бичгийг зохих журмын дагуу хадгалаагүй;

85.2.5.энэ хуулийн 98 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг мэдээлэл авах эрх бүхий этгээдэд гаргаж огоогүй, хугацаа хожимдуулан гаргаж өгсөн.

85.3.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан энэ хуулийн 85.2.5-д заасан эс үйлдлийг хийсэн бол мэдээллийг хугацаандaa аваагүйгээс тухайн этгээдэд учирсан хохирлыг нөхөн төлнө.

85.4.Өөрийн буруугаас компанийд хохирол учруулсан эрх бүхий албан тушаалтанд энэ хууль болон бусад хуульд заасан хариуцлагыг оногдуулсан эсэхийг харгалзахгүйгээр энэ хуулийн 85 дугаар зүйлд заасан хариуцлага хулээлгэж болно.

86 дугаар зүйл.Хувьцаа эзэмшигчийн нэхэмжлэл гаргах эрх

86.1.Компанийн энгийн хувьцааны ног буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшигч нь компанийд учруулсан хохирлыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтнаар нөхөн телүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

86.2.Компани болон түүний энгийн хувьцааны ног буюу түүнээс

дээш хувийг эзэмшигч нь компанийд учирсан хохирлыг энэ хуулийн 84.10-т заасан этгээдээр нехен төлүүлэхээр энэ хуульд заасан журмын дагуу шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

АРВАН НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ ИХ ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭЛЦЭЛ

87 дугаар зүйл. Их хэмжээний хэлцэл

87.1.Их хэмжээний хэлцэлд дараах хэлцлийг тооцно:

87.1.1.хэлцэл хийхийн омнөх сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд херенгэ, эд херенгийн эрхийг худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн хэлцэл /компанийн едер тутмын үндсэн үйл ажиллагаатай холбогдсон хэлцэл үүнд хамаарахгүй/;

87.1.2.компанийн урьд гаргасан энгийн хувьцааны 25 хувиас дээш хэмжээний энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа авах эрхийн бичиг буюу энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргах, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн гаргалт,

87.2.Их хэмжээний хэлцлийн эд херенгийн болон эд херенгийн эрхийн зах зээлийн үнийг төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасны дагуу тогтооно.

87.3.Их хэмжээний хэлцэл мен эсэхийг тодорхойлохдоо төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ нь аудиторын зөвлөмжийн дагуу эд херенгийн балансын үнийг мөнгөний ханшны уналтын түвшинтэй зохицуулан шинэчилж дахин тогтоож болно.

87.4.Компани нэг емчилгэчтэй бөгөөд уг этгээд гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлэх тохиолдолд энэ хуулийн арван нэгдүгээр бүлгийн заалт хамаарахгүй.

88 дугаар зүйл. Их хэмжээний хэлцэл хийх

88.1.Их хэмжээний хэлцэл хийх шийдвэрийг төлөөлөн удирдах засалын /Байхгүй бол хульцаа сэргээчилж хурал/ цаныл нэйтэйгээр гаргана.

88.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл их хэмжээний хэлцэл хийх тухай шийдвэрлийг санал нэгтэй гаргаж чадахгүй тохиолдолд асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулах багаад уг асуудлыг хуралд оролцож байгаа хувьцаа эзэмшигчдийн саналын олонхоор шийдвэрлэнз.

88.3. Их хэмжээний хэлцэл хийх асуудлвар эсрэг саналтай байсан хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 53 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу өөрийн эзэмшилтийн хувьцааг эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах эрхтэй.

88.4. Компани нь тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их хэмжээний хэлцэл, түүний үнэ зэргийг улирал, жилийн тайлангийн тодруулгад тусгах замаар нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй.

**АРВАН ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ
СОНИРХЛЫН ЗӨРЧИЛТЭЙ ХЭЛЦЭЛ**

89 дүгээр зүйл. Сонирхлын зөрчил бүхий этгээд

89.1. Компанийн энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа, эсхүл түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч, компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь өөрийн ажиллаж байгаа болон хувьцааг нь эзэмшиж байгаа компанийтай дор дурдсан харилцаанд орсон бол компанийтай, эсхүл түүний хараат болон охин компанийтай сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх этгээдэд тооцогдоно:

89.1.1. хэлцлийн негеэ тал, эсхүл хэлцэлд төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа;

89.1.2. хэлцлийн негеэ тал болон оролцож байгаа, эсхүл уг хэлцэлд төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл энгийн хувьцааны /ногдол хувийн/ 20-оос дээш хувийг дангаараа буюу түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа;

89.1.3. хэлцлийн негеэ тал болон оролцож байгаа, эсхүл төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа хуулийн этгээдийн толгой компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл уг компанийн энгийн хувьцааны /ногдол хувийн/ 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа;

89.1.4.хэлцлийн үр дунд шууд буюу шууд бусаар үүсэх орлогоос хувь хүртэж байгаа.

89.2. Дор дурдсан этгээдийг компанийн эрх бүхий албан тушаалтан болон хувьцааны хяналтын багц эзэмшигчтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд гэж үзнэ:

89.2.1.тэдгээрийн эхнэр, нехер, тэдэнтэй хамт амьдарч байгаа гэр бүлийн бусад гишүүн;

89.2.2.тэдгээрийн эцрг, эх, хүүхэд, ач, зээ болон ах, эгч, дүү;

89.2.3.тэдгээр нь еөрсдийн ажиллаж байгаа болон хувьцааг нь эзэмшидгэ компанитай хийгдэж байгаа хэлцлийн үр дүнгээс шууд болон шууд бусаар үүсэх орлогоос хувь хүртэж байгаа тохиолдолд уг гэрээнд оролцогч талууд.

89.3. Энэ хуулийн арван хоёрдугаар бүлгийн заалтууд дараах тохиолдолд үл хамварна:

89.3.1.компанийн бүх энгийн хувьцааг нэг этгээд эзэмшиж байгаа бөгөөд уг этгээд гүйцэтгэх удирдлагыг хэрэгжүүлж байгаа;

89.3.2.хувьцаа эзэмшигч нь энэ хуулийн 38 дугвар зүйлд засны дагуу хувьцаа худалдан авах эрхээ хэрэгжүүлэх;

89.3.3.компани нь хувьцаа эзэмшигч тус бүрээс тэдний худалдахаар санал болгож байгаа хувьцааг санал болгосон нийт хувьцааны төрөл тус бүрийн тоотой хувь тэнцүүлэн худалдан авах;

89.3.4.бусад компанийн энгийн хувьцааны 75 буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа компани нь энэ хуулийн 20 дугаар зүйлд засны дагуу нэгтгэх хэлбэрээр веरчлэн байгуулгадах.

89.4.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн тоо нь 10-аас илүүгүй бол компанийн дуромд энэ хуулийн 89.3-т засанснаас бусад тохиолдлыг зааж болно.

89.5.Компани тухайн тайллангийн хугацаанд хийсон сонирхлын жерилтэй хэлцлийн тоо, хэлцэгчийн эзэмшигчтэй хэлцлийн тоо тайлландаа тусган нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй.

**90 дүгээр зүйл.Сонирхлын зорчилтэй хэлцлийн улмаас
үүсэх хохирлыг арилгах**

90.1.Сонирхлын зорчилтэй хэлцлийн улмаас компани, түүний хараат болон охин компанийд учирсан хохирлыг гэм буруутай этгээдөөнийн хөрөнгөөр нехэн телне.

90.2.Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч болон компанийг төлөвлөх эрх бүхий албан тушаалтан энэ хуулийн 90.1-д заасан хариуцлага хулээлгэхээр шлуухад нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

**91 дүгээр зүйл.Сонирхлын зорчилтэй хэлцэл хийх этгээдэд
тавих шаардлага**

91.1.Сонирхлын зорчилтэй хэлцэл хийх этгээд нь төлөөлон удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ болон аудиторт дараах зүйлийг мэдээлэх үүрэгтэй:

91.1.1.дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшидэг хуулийн этгээдийн болон түүний хараат болон охин компанийн талаар;

91.1.2.өөрөө болон нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь эрх бүхий албан тушаалтнаар ажилладаг хуулийн этгээдийн болон тухайн этгээд оролцогч нь байдаг компанийн нэгдлийн бусад оролцгчийн талаар;

91.1.3.компанийн хийхээр төлөвлөж байгаа хэлцлийн сонирхол бүхий этгээд болох тухайгаа;

91.1.4.энэ хуулийн 89.1-д заасан этгээдөөний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаар.

91.2.Сонирхлын зорчилтэй хэлцэл хийх этгээд нь уг хэлцлийн талаар шийдвэр гаргахад оролцох эрхгүй.

91.3.Компани,өөрийн болон эрх бүхий албан тушаалтан, тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн жагсаалтыг хөтөлж, сонирхогч этгээд үзэх боломжоор хангах үүрэгтэй.

**92 дугаар зүйл.Сонирхлын зорчилтэй хэлцэл, түүнийг
хийх журам**

92.1.Энэ хуулийн 89.1-д заасан этгээдийн өөрийн ажиллаж байгаа

болон хувьцааных нь хяналтын багцыг эзэмшиж байгаа компанийтай хийж байгаа хэлцлийг сонирхлын зорчилтэй хэлцэл гэх ба сонирхлын зорчилтэй хэлцэл хийхийг зөвшөөрөх тухай шийдвэрийг уг хэлцлийг хийх талаар сонирхлын зорчилгүй төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/-ийн гишүүдийн олонхиийн саналаар гаргана.

92.2. Сонирхлын зорчилтэй хэлцлээр худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн болон мөнгөөр үнэлж болох бусад эрхийн зах зээлийн үю, үйлчилгээний хөлсний хэмжээг энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу төлөөлөн удирдах зөвлөл тогтоно.

92.3. Хувьцаат компанийн хувьд дараах тохиолдолд сонирхлын зорчилтэй хэлцэл /коорондоо уялдаатай хэд хэдэн хэлцэл/ хийх хараат болон охин компанийд сонирхлын зорчилтэй хэлцэл хийхийг зөвшөөрөх буюу шаардах шийдвэрийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж хуралд оролцож байгаа сонирхлын зорчилгүй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын олонхоор гаргана:

92.3.1.энэ хуулийн 55 дугаар зүйлд заасны дагуу компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс тогтоосон хэлцлийн үнэ буюу эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн болон мөнгөөр үнэлж болох бусад эрх, үйлчилгээний үнэ хөлс нь хэлцэл хийх тухай шийдвэр гаргах чейнин бүртгэлийн үнийн дунгийн 25 хувиас их байх;

92.3.2. компанийн гаргах энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа худалдан авах эрхийн бичиг буюу энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цасны хэмжээ нь компанийн буюу түүний хараат хувьцаат компанийн урьд нь гаргасан энгийн хувьцааны үнийн дунгийн 25 хувиас их байх;

92.3.3. төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүх гишүүн нь /хувьцаат компанийн хувьд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус бүх гишүүн/ хэлцэл хийх сонирхол бүхий этгээд байх.

92.4. Сонирхлын зорчилтэй хэлцэл хийх тухай асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулах тухай төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрийг төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хэлцэл хийх талаар сонирхлын зорчилгүй гишүүдийн олонхиийн саналаар. хувьцаат компанийн хувьд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүдийн олонхиийн саналаар гаргана.

92.5. Хэлцэл хийх сонирхол бүхий этгээд, эсхүл түүний эцг, эх, эхнэр, нөхөр, хүүкэд, ах, эч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдээс зээл азах тухай сонирхлын зорчилтэй хэлцлийг энэ хуулийн 92.3-т заасны дагуу баттуулах шаардлагагүй.

92.6. Энэ хуулийн 89 дүгээр зүйлд заасны дагуу хэлцэл хийх сонирхол бүхий этгээдээр тооцогдохоос өмнө компанийн буюу түүний хараат компанийн өдөр тутмын аж ахуйн үйл ажиллагааны явцад байгуулагдсан сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хувьцаа эзэмшигчдийн дарлагийн эзлжит хурал болох хүртэл энэ хуулийн 92.3-т заасан журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурпаар батлуулак шаардлагагүй.

92.7. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хийх өдөр компанийн буюу түүний хараат компанийн өдөр тутмын аж ахуйн үйл ажиллагааны явцад хийсэн хэлцлийг сонирхлын зөрчилтэй эсэхийг тодорхойлох боломжгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь хийх хэлцлийн төрөл, хэлцэл хийх этгээд болон хэлцлийн үнийн дээд хэмжээг тусгаж бусад этгээдтэй хамтран компанийн буюу түүний хараат болон охин компанийн хэрэгжүүлэх аж ахуйн үйл ажиллагааг батлах шийдвэр гаргах багаад энэ нэхцэлд энэ хуулийн 92.3-т заасан шаардлагыг хангасанд тооцно.

92.8. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх тухай энэ хуулийн арван хоёрдугаар бүлэгт тогтоосон журмыг тодорхой төрлийн хэлцэл хийхэд баримтлах тухай энэ хууль буюу компанийн дүрэмд заасан журмын хамт нэгэн зэрэг баримтална.

93 дугаар зүйл. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулах журам зөрчсөний үр дагавар

93.1. Энэ хуулийн 89.1-д заасан этгээд нь энэ хуулийн 91, 92 дугаар зүйлийн шаардлага, журам зөрчсөний улмаас компани буюу түүний хараат болон охин компанийд учруулсан хохирлын хэмжээгээр, эсхүл хэлцлийн үр дунд авсан зүйлээс олсон ашгийн хэмжээгээр хариуцлага хүлээнэ.

93.2. Энэ хуулийн 89.1-д заасан этгээдтэй байгуулсан хэлцлийг шүүх хүчин төгөлдөр бус гэж тооцож болно.

93.3. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийсэн компанийн эрх бүхий албан тушаалтан энэ хуулийн 85, 90 дүгээр зүйлд заасны дагуу хариуцлага хүлээнэ.

93.4. Энэ хуулийн 89.1-д заасан этгээд нь энэ хуулийн 91, 92 дугаар зүйлийн шаардлага, журам зөрчсөн, эсхүл компанийтай хэлцэл байгуулсан хуулийн этгээдийн бүх хувьцааг уг этгээд дангаараа эзэмшидэг нэхцэлд компани нь учирсан хохирлыг тухайн хуулийн этгээдээр нехэн толуулэх буюу энэ хэлцлийг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцуулахаар шуухэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

93.5. Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч, эсхүл компани нь энэ

хуулийн 89.1-д заасан этгээд, эсхүл уг этгээдийн дангаараа бүх хувьцааг эзэмшидэг жуулийн этгээдээр компанийд учруулсан хохирлыг нөхөн телүүлэхээр итгэмжлэгүйгээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

93.6. Энэ хуулийн 93.3-т зааснаас бусад тохиолдолд энэ хуулийн 92 дугаар зүйлд заасан журам зөрчсөн бөгөөд уг зөрчлийн талын энэ хэлцлийг байгуулсан этгээд мэдээгүй болон мэдэх боломжгүй байсан нөхцөлд уг хэлцлийг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцохгүй.

**АРВАН ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
КОМПАНИЙН САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД
ТАВИХ ХЯНАЛТ**

94 дүгээр зүйл. Компанийн санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд тавих аудиторын хяналт

94.1. Компанийн дүрэмд вервер заагвагүй бол компани санхүүгийн тайлангаа шалгуулж баталгаажуулах, санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаандаа бүрэн болон хасагчилсон шалгалт хийлгэх зорилгоор гэрээний үндсэн дээр аудитын байгууллагыг томилон ажиллуулж болно.

94.2. Хувьцаат компанийн дүрэмд аудиторыг заавал ажиллуулахаар заана.

94.3. Компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн аудитын хороо /байхгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал/ аудиторыг сонгож, түүнтэй байгуулах гарзэг батална.

94.4. Энэ хуулийн 94.3-т заасан гэрээнд компанийн болон аудиторын эрх, үүрэг, хариуцлагатай аудиторт төлөх хөлслүү хэмжээг заана.

94.5. Санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд хийх аудиторын шалгалт нь эзлжит ба эзлжит бус байна.

94.6. Компанийн жилийн санхүүгийн тайланг баталгаажуулахын тулд эзлжит шалгалт хийнэ.

94.7. Эзлжит бус шалгалтыг төлөөлөн удирдах зөвлөл, түүний аудитийн хороо, эсхүл энгийн хувьцааны 10-ас дээш хувийг эзэмшигчийн шаардсанаар хэдийд ч хийж болно.

94.8. Аудитын байгууллагыг золжит шалгалтын холбогдуулж компанийн хариуцан төлөх бөгөөд эзлжит бус шалгалтын хөлсийг түүнийг захиалж,

гэрээ байгуулсан хувьцаа эзэмшигч хариуцан телнэ.

94.9.Шалгалтын явцад компанийн эрх бүхий албан тушаалтан компанийд хохирол учруулсан нь тогтоогдвол шалгалтын хөлсийг буруутай этгээд хариуцан телнэ.

94.10.Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан аудиторын шаардлагавар компанийн санхүү, здийн засгийн үйл ажиллагааны талварт баримт бичгийг танилцуулах үүрэгтэй.

94.11.Энэ хуулийн 94.10-т заасан үүргээ биелүүлээгүй албан тушаалтны буруугаас аудитын байгууллагын буюу аудиторын ажил зогссон хоногт оногдох ажлын хөлсийг буруутай этгээдээр төлүүлэх шийдвэрийг төлөөлөн удирдах зөвлөл гаргана.

94.12.Аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд тайлбар өгөх үүрэгтэй оролцох эрхтэй.

94.13.Дор дурдсан этгээдийг компанийн аудитороор сонгон ажиллуулахыг хориглоно:

94.13.1.компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд, компанийн буюу нэгдмэл сонирхолтой компанийн хөлсний ажилтан, эрх бүхий албан тушаалтан бол;

94.13.2.компанийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн гаргасан үнэт цаас, эсхүл компанийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд холбогдох бусад эд херенгте буюу эд херенгийн эрх эзэмшдэг бол;

94.13.3.аудитын үйлчилгээ үзүүлэхээс бусад асуудлаар компанийтай хэлцэл хийсэн этгээд бол.

94.14.Энэ хуулийн 94.13-т заасныг зөрчинж аудиторыг сонгосон бол түүний аудитын дүгнэлтийг хүчингүйд тооцно.

94.15.Аудитын байгууллагын гаргасан дүгнэлтийн шинж чанаараас хамваруулан олгох хөлсний хэмжээ тогтоохыг хориглоно.

94.16.Компанийн санхүү, здийн засгийн үйл ажиллагаанд хийсэн шалгалт /баримтын шалгалти-/ын дунг үндэслэн компанийн аудитор нь даравах мэдээллийг агуулсан дүгнэлт гаргана:

94.16.1.компанийн санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлт үнэн зөв эсэх;

94.16.2.нягтлан бодох бүртгэл хөтөлт, санхүүгийн тайлан гаргалт зохих журмын дагуу хийгдсэн эсэх, зорчил илэрвэл уг зерчлийг тохиолдол тус бүрээр тодорхойлох;

94.16.3.шалгалтын хугацаанд хийгдсэн сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн жагсаалт, уг хэлцлийг энэ хуульд заасан журмын дагуу хийсэн эсэх тухай тодорхойлолт;

94.16.4.хувьцаат компанийн хувьд үнэт цасны зах зээлийн тухай хууль тогтоомж, Санхүүгийн зохицуулах хороо болон үнэт цасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас тогтоосон бусад мэдээлэл;

94.16.5.компанийн дурэм болон аудитын үйлчилгээ үзүүлэх гэрээгээр тодорхойлсон бусад мэдээлэл.

94.17.Аудитын байгууллага нь өөрийн хийсэн аудитын дүгнэлтээс үүссэн хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр хариуцна.

95 дугаар зүйл.Компанийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлан

95.1.Компани нь хуулиар тогтоосон журмын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлн санхүүгийн тайлан гаргаж, хувьцаа зээмшигч болон эрх бүхий бусад этгээдэд танилцуулна.

95.2.Хувьцаат компанийн хувьд Санхүүгийн зохицуулах хороо болон үнэт цасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас тогтоосон нэмэлт, мэдээллийг санхүүгийн тайлангийн хамт дээрх газруудад тогтоосон хугацаанд нь хүргүүлэн нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй.

95.3.Компанийн санхүүгийн жилийн эхлэх, дуусах хугацааг компанийн дурмзэр тогтооно.

95.4.Компанийн гүйцэтгэх удирдлага тухайн компанийн нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна.

96 дугаар зүйл.Компанийн санхүүгийн болон үйл ажиллагаваны тайлан

96.1.Компанийн санхүүгийн тайланд дараах зүйлийг тусгана:

+ 96.1.1.баланс;

96.1.2.орлого, үр дүнгийн тайлан;

96.1.3.менгэн гүйлгээний тайлан;

96.1.4.хуримтлагдсан ашгийн тайлан;

96.1.5.тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зорчилттай хэлцлийн жагсаалт, нэр төрөл, үнийн дүн, удирдлагад олгосон цалин, шагнал, урамшуулалт;

96.1.6.нэмэлт тайлбар;

96.1.7.хууль болон эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр тогтоосон бусад мэдээлэл.

96.2.Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн дурмээр санхүүгийн тайландаа оруулах нэмэлт зүйлийг тогтоож болно.

96.3.Татвартай холбогдон авах нэмэлт тайлбарыг санхүүгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хувьцаат компанийн санхүүгийн тайлангийн агуулга болон нэмэлт тайлбарын талаарх загвар, журмыг Санхүүгийн зохицуулах хороо тогтоондоо.

96.4.Компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь хувьцаа эзэмшигчдэд зориулан жилийн үйл ажиллагаа, бүтэц, зохион байгуулалт, хөрөнгийн талаар тайлан бичиж хургуулж бөгөөд тайландаа зүйлийг тусгахаа.

96.4.1.тайлангийн хугацаанд компанийн эрхлэн явуулсан үндсэн үйл ажиллагваны талаарх танилцуулга, гарсан өөрчлөлт, түүний үр дүн, бүтэц, зохион байгуулалт, түүний өөрчлөлт;

96.4.2.тайлангийн хугацаанд компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд олгосон шагнал урамшуулалт, удирдлагын зардлын хэмжээ;

96.4.3.компанийн дурмээр тогтоосон бусад мэдээлэл;

96.4.4.хувьцаат компанийн жилийн тайландаа тусгах нэмэлт мэдээллийг Санхүүгийн зохицуулах хороотогтоосон бол уг мэдээллийн талаар.

96.5.Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гаргаж хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж хэлэлцүүлнэ.

96.6.Хуульд заасан тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дүгнэлт гаргахын өмнө санхүүгийн тайланг аудитын байгууллага шалгаж баталгаажуулна.

97 дугаар зүйл.Компанийн баримт бичгийг хадгалах

97.1.Компани нь дараах баримт бичгийг хадгалах үүрэгтэй:

97.1.1.компанийн дүрэм, түүнд орсон нэмэлт, өөрчлөлт, компанийг байгуулах тухай үүсгэн байгуулагчдын хурлын шийдвэр, компанийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;

97.1.2.хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагаас баталсан компанийн дотоод баримт бичиг;

97.1.3.компанийн салбар болон төлөөлөгчийн газрын дүрэм;

97.1.4.хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, шийдвэр;

97.1.5.хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд зориулан хувьцаа эзэмшигчид тараасан баримт бичиг болон хувьцаа эзэмшигчээс хурлын хэзэлцэх асуудалд оруулахаар ирүүлсэн санал;

97.1.6.санхүүгийн болон үйл ажиллагавны тайлан;

97.1.7.хувьцаа болон үнэт цаас гаргах журам;

97.1.8.анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичиг;

97.1.9.компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн нээсний жагсаалт болон тэдгээрийн эзэмшлийн хувьцааны төрөл, тоо;

97.1.10.төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын хурлын тэмдэглэл, шийдвэр, тушаал;

97.1.11.компанийн санхүүгийн тайлангийн талаарх аудитын дүгнэлт;

97.1.12.компанийн эрх бүхий албан тушаалтны нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн жагсаалт;

97.1.13.компанийн хувьцааны таваас дээш хувийг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа этгээдийн нээсний жагсаалт, тэдгээрийн эзэмшлийн хувьшаваны төрөл, тоо;

97.1.14.энэ хууль болон компанийн дурмэрээр тодорхойлогдсон компанийн бусад дотоод баримт бичиг.

97.2.Компани нь даравх баримт бичгийг хадгалах, хууль болон компанийн дүрэм, журмаар тогтоосон эрх бүхий этгээдийн шаардлагавар танилцуулах үүрэгтэй;

97.2.1.нягтлан бодох бүртгэлд тусгагдсан эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийг нотлох баримт бичиг;

97.2.2.төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлагын хурлын тэмдэглэл, шийдвэр;

97.2.3.анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн баримт;

97.2.4.терийн эрх бүхий хяналт зохицуулалтын байгууллагад хүргүүлсэн мэдээ, тайлан.

97.3.Компани нь өөрийн дүрэм, түүнд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг байнга хадгалаха.

97.4.Энэ хуулийн 97.1-д заасан компанийн дурмэрэс бусад баримт бичгийг компани нь таван жилийн хугацаагаар хадгалах бөгөөд энэ хугацаа дууссаны дараа тэдгээрийг архивт шилжүүлнэ.

97.5.Энэ хуулийн 97.1-д заасан баримт бичгийг зохих журмын дагуу холбогдох этгээдээс хүлээн авч хадгалах, эрх бүхий этгээдэд танилцуулах, архивт шилжүүлэх эзэрг ажиллагааг компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлагын холбогдох албан тушаалтан/ эрхлэн гүйцэтгэнэ.

97.6.Компани нь энэ хуулийн 97.1-д заасан баримт бичгийг өөрийн үйл ажиллагаагаар эрхлэн явуулах газар буюу хувьцаа эзэмшигчдийн мэдэх, тэдний нэвтрэх боломж бүхий газар хадгална.

98 дугаар зүйл.Компанийн талаар мэдээлэл авах

98.1.Хувьцаат компани нь жилийн санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайлан, компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн нэр, тэдгээрийн эзэмшлийн хувьцааны төрөл, тоо болон Санхүүгийн зохицуулах хороо болон үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын дүрэм, журмаар тогтоосон бусад мэдээллийг өөрийн үнэт цаас эзэмшигчийн хүснэгтээр танилцуулах үүрэгтэй.

98.2. Компанийн талвэлэн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэл, компанийн гүйцэтгэх удирдлагын хурлын тэмдэглэл, тушаал, шийдвэр болон хууль тогтоомжоор нийтэд мэдээлэхийг хориглосноос бусад баримт бичигтэй танилцах, үнэ толbertэй хуулбарлан авах бололцоог хувьцаа эзэмшигчид олгох уурэг хүлээн.

98.3. Хувьцаат компанийн энгийн хувьцаа эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч, хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн аль нэг хувьцаа эзэмшигч нь компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, оршин сугваа газрын хаяг, түүний эзэмшигчийн хувьцааны тоо зэргийг агуулсан бүртгэлийг шаардан гаргуулах эрхтэй.

98.4. Компанийн гүйцэтгэх удирдлага, эсхүл хувьцаа эзэмшигчдийн бүртгэл хөтлөх эрх бүхий байгууллага энэ хуулийн 98.3-т заасан шаардлагыг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор шаардлага гаргасан өдрөөр тасалбар болгон бүртгэлийг гаргаж өгөх үүрэгтэй бөгөөд үүнтэй холбогдон гарах зардлыг шаардлага тавьсан этгээд хариуцна.

98.5. Энэ хуулийн 98.1-98.2, 98.4-т заасан үүргээ биелүүлээгүй эрх бүхий албан тушаалтанд энэ хуулийн 85.4-т заасан хариуцлага хүлээнлэгэн.

99 дүгээр зүйл. Нэгдмэл сонирхолтой этгээд, түүний талаарх мэдээлэл

99.1. Даравах хамаарал бүхий этгээдийг энэ хуульд заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээд гэж тооцно;

99.1.1. тодорхой тэрээний үндсэн дээр хамтран тухайн компанийн удирдлагын шийдвэрийг тодорхойлох боломж бүхий бүлэг хүмүүс;

99.1.2. энэ хуулийн 6.13-д заасны дагуу тодорхойлсон компанийн нэгдэлд хамаарч байгаа компанийн хувьд компанийн нэгдлийн бусад оролцогч компани, тэдгээрийн эрх бүхий албан тушаалтан;

99.1.3. компанийн удирдлагын шийдвэрийг хамтран тодорхойлох боломж бүхий компани болон хүн /бүлэг хүмүүс/;

99.1.4. нэг хун /бүлэг хүн/ гаргах шийдвэрийг нь тодорхойлох боломж бүхий компани;

99.1.5. компани болон уг компанийн эрх бүхий албан тушаалтан;

99.1.6.нэг тэр бүлийн гишүүн, эцэг, эх, хүүхэд, ач, эзэ нар ах дүү, бусад төрөл, садангийн хүн;

99.1.7.нэг хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигчид;

99.1.8.өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь хувьцааны хяналтын багцыг нь эзэмшдгэ болон эрх бүхий албан тушаалд ажилладаг компани, уг компани оролцогч нь болж байгаа компанийн нэгдлийн бусад оролцогч компани болон тэдгээрийн хувьцааны хяналтын багцыг эзэмшигч болон эрх бүхий албан тушаалтан;

99.1.9.уг этгээд ажил олгогч бол түүний жилтан.

99.2.Компанийн хувьцааг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшигч нь өөрийн эзэмшлийн үнэт цаасны тухай мэдээллийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд болсон адравс, эсхүл компанийн хувьцааны тав буюу түүнээс дээш багц болон хяналтын багцыг хамтран эзэмших болсноос хойш ажлын турван өдрийн дотор компанийд бичгээр мэдэгдэх үүрэгтэй.

99.3.Нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь энэ хуулийн 99.2-т зассан мэдээллийг өгөвгүй буюу хугацаа хэтрүүлж өгснөөс компанийд болон бусад хувьцаа эзэмшигчид хохирол учруулсан бол уг хохирлыг нэгдмэл сонирхолтой этгээд нохон төлнүү.

АРВАН ДОРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ БУСАД

100 дугаар зүйл.Хууль тогтоомж зорчигчид хүлээлгэх хариуцлага

100.1.Компанийн тухай хуулийг зөрчсөн нь эрүүлийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол гэм буруутай этгээдэд шүүтч, эсхүл Санхүүгийн зохицуулах хорооны улсын байцаагч дор дурдсан захиргааны шийтгэлийг ногдуулна:

100.1.1.хувьцаат компани энэ хуульд зассан тайлан тэнцэл, мэдээ, мэдээллийг нь нийтэд болон эрх бүхий байгууллага, хувьцаа эзэмшигчид танилцуулах, мэдээлэх, тайлгахаа, мэдэгдэх үүргээ биелүүлээгүй бол тухайн компанийг нэг сарын хадалмерийн хелсний доод хэмжээг гучас деч дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, холбогдох эрх бүхий албан тушаалтныг нэг сарын хадалмерийн хелсний

доод хэмжээг арваас арван тав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

100.1.2.энэ хуулийн 6.4, 32.5, 39.4, 40.3, 48.1, 49.2, 49.6, 49.14, 51.2, 63.10, 66.9, 67.2, 69.3, 73.1, 84.3, 94.2, 94.15, 97.1, 97.5, 97.6, 98.2-т заасныг зерчсан бол хувьцаат компанийг нэг сарын хеделмерийн хелсний доод хэмжээг хориос гуч дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, холбогдох эрх бүхий албан тушаалтныг нэг сарын хеделмерийн хелсний доод хэмжээг таваас арав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

100.1.3.энэ хуулийн 4.2, 42.4-т заасан журмын дагуу бүртгүүлээгүй бол хуулийн этгээдийг нэг сарын хеделмерийн хелсний доод хэмжээг арваас арван тав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, холбогдох эрх бүхий албан тушаалтныг нэг сарын хеделмерийн хелсний доод хэмжээг тав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

100.1.4.энэ хуулийн 57.1, 99.2-т заасныг зерчсан хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчийг нэг сарын хеделмерийн хелсний доод хэмжээг арав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох.

100.2.Энэ хуульд заасан захиргааны шийтгэл ногдуулсан нь ГЭМ буруутай этгээдийг учруулсан хохирлого төлөх үүргээ чөлөөлөх үндэснээ болохгүй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
 хот

КОМПАНИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.2011 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдөр баталсан Компанийн тухай /Шиночилсон найруулга/ хууль батлагдахаас өмнө улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн компани дурмээ мен хуульд нийцүүлэн веерчилж, компанийн дүрсээд оруулсан сэргчлэгтийг 2012 сны 7 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

2 дугаар зүйл. Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс компанийн дүрмийг мөн хуульд нийцүүлэн өөрчлөх хүртэлх хугацаанд компанийн дүрэм нь Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хуульд заасан хэмжээнд харшилаагүй хэсгээрээ хүчин төгөлдөр байна.

3 дугаар зүйл. Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хуулийн хэмжээнд өөрийн дүрмийг нийцүүлэн өөрчлөөгүй компанийн хувьцаа эзэмшигч нь компанийн дүрмийг мөн хуульд нийцүүлэн өөрчлөхийг шаардах, энэ тухай шийдвэр гаргуулахаар шүүхэд хандах эрхтэй.

4 дүгээр зүйл. Компани нь Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хуульд нийцүүлэн дүрэмдээ оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг, эсхүл компанийн дүрмийн шинчилсэн найруулгыг бүртгүүлэхэд хураамж төлөхгүй.

5 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
 хот

АУДИТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Аудитын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“5. Төсвийн байгууллага, түүнчлэн төрийн болон орон нутгийн өмчтэй үйлдвэрийн газрын санхүүгийн тайлангийн болон гүйцэтгэлийн аудит хийхэд энэ хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 1 дахь хэсгийн 1 дахь заалт хамаарахгүй.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН УДИРДЛАГА, САНХҮҮЖИЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ООРЧОЛОТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.4 дэх хэсгийн "урамшуулал" гэснийг хассутай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдено.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд дор дурдсан агуулгатай 10 дахь хэсэг нэмсүгэй:

"10. Төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд төрийн талааэлтийг хэрэгжүүлэх этгээдийг төрийн захирганы албан хаагчдаас нэр дэвшүүлэн сонгоно."

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдено.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТОРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Торийн албаны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12 дахь заалтын "торийн омчийн болон төрийн омчийн оролцоотой үйлдвэрийн газрын төлөөлөн удирдах зөвлөлийн болон захиргааны пишүүн байх," гэснийг хассугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ИРГЭНИЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Иргэний хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1 дахь хэсгийн "Хувь нийлүүлэгчийн" гэснийг "Хувьцаа эзэмшигчийн" гэж бөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаваны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 12.3 дахь хэсэг, 13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дахь хэсгийн

"хувь нийлүүлэгч" гэснийг "хувьцаа эзэмшигч" гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь заалт, 14 дүгээр зүйлийн 14.2, 14.5 дахь хэсэг, 18 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 18.1, 18.4 дахь хэсэг, мөн зүйлийн 18.2.1, 18.2.2 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчдийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчдийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
 хот

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Үнэт цасны зах зээлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалт, 10 дугаар зүйлийн 10.1.5 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчдийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчдийн" гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгчид" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчид" гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.2.11 дахь заалт, 20 дугаар зүйлийн 20.4.5 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчийн" гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгчээс" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчээс" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
 хот

ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн "10 дүгээр зүйлийн 1 дахь засгийн 4 дахь засгийн "з" дэд засгийн "хувь нийлүүлэгчийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчийн" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ДААТГАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Даатгалын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1 дахь хэсэг, 43 дугаар зүйлийн 43.3 дахь хэсэг, 74 дүгээр зүйлийн 74.2.3 дахь заалт, 78 дугаар зүйлийн 78.2.2 дахь заалт, мөн зүйлийн 78.3 дахь хэсэг, 79 дүгээр зүйлийн 79.1, 79.2 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгчдийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчдийн" гэж, мөн зүйлийн гарчиг, 79.3 дахь хэсгийн "Хувь нийлүүлэгчдийн" гэснийг "Хувьцаа эзэмшигчдийн" гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгчдэд" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчдэд", 73 дугаар зүйлийн 73.1.10 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАНКНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Банкны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.1-20.3 дахь хэсэг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дахь хэсэг, 32 дугаар зүйлийн 32.2 дахь хэсэг, 33 дугаар зүйлийн 33.3.9 дахь заалт, 35 дугаар зүйлийн 35.8 дахь хэсэг, 50 дугаар зүйлийн 50.4 дахь хэсэг, 58 дугаар зүйлийн 58.1.4 дахь заалт, 59 дүгээр зүйлийн 59.4 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгч" гэснийг "хувьцаа эзэмшигч" гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.1.3 дахь заалт, 27 дугаар зүйлийн 27.4 дахь хэсэг, 28 дугаар зүйлийн гарчиг,

мен зүйлийн 28.1, 28.3, 28.10 дахь хэсэг, 29 дүгээр зүйлийн гарчиг, мен зүйлийн 29.1-29.4 дахь хэсэг, 30 дугаар зүйлийн гарчиг, мен зүйлийн 30.1, 30.2, 30.4 дахь хэсэг, 31 дүгээр зүйлийн 31.3.4, 31.3.5 дахь заалт, мен зүйлийн 31.6 дахь хэсэг, 38 дугаар зүйлийн 38.2.2 дахь заалт, 49 дүгээр зүйлийн 49.1.3 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчдийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчдийн" гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгчтэй" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчтэй" гэж, 53 дугаар зүйлийн 53.1.1 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчийн" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчийн" гэж, мен зүйлийн 53.8 дахь хэсгийн "хувь нийлүүлэгчид" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчид" гэж, 63 дугаар зүйлийн 63.1.1 дахь заалтын "хувь нийлүүлэгчдэд" гэснийг "хувьцаа эзэмшигчдэд" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

КОМПАНИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 1999 оны 7 дугаар сарын 02-ны өдөр баталсан Компанийн тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2011 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдөр баталсан Компанийн тухай /Шинчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

Хари:

"Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн редакцын
Улаанбаатар-12, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: tpp@mededelii.parliament.mn

Утас: 262420, 329612

Хэвлэлийн хуудас 6.25

Индекс: 14003

Улсын Их Хурлын Тамын төвийн хувьцасын хэсгийн хувьцас
Утас 329487